OCTAVIAN SAVA

Meteoritul DE AUR

EDITATĂ DE REVISTA
„ȘTIINȚA și TEHNICA"

2

1955

CAPITOLUL VII

MISTERUL JUNGLEI PITICE

Nici nu mai ţineam socoteala zilelor care trecuseră de când părăsisem Bassoko. Toate se asemănau prea mult una cu cealaltă. Aceleaşi ploi, aceeaşi căldură sâcâitoare, aceleaşi insecte dezgustătoare. Nicăieri nu apărea vreun sat, cât de mic, cât de sărac. Jungla se întindea înaintea noastră la fel de sălbatică şi nepătrunsă

Într-o noapte, ajunseră până la noi mugetele unei turme de elefanţi. Era un semn că savana se afla prin apropiere.

Dar fie că greşisem drumul, fie că turma ni se păruse mult mal aproape decât era în realitate, până în cele din urmă pătrunsesem si mai adânc în junglă, iar mult râvnita savană, cu soare, cu ierburi înalte şi moi, cu vânat îmbelşugat, savana luminoasă, liberă, unde simţi pe obraz mângâierea alizeelor şi aerul proaspăt, se şterse dinaintea noastră ca mirajul amăgitor al fetei Morgana. A doua zi Leicher se îmbolnăvi de friguri. Doi hamali trebuiră să-l poarte pe o brancardă încropită din fibre de liană împletite între ele şi trecute prin două beţe lungi de bambu. Faţa albă a locotenentului cu ochii adânciţi în orbite, cu pleoapele încercănate, părea de mort. Aiura aproape tot timpul.

Ziua următoare, în timpul unui scurt popas, în mica noastră caravană se petrecu ceva neobişnuit. Hamalii gesticulau, vorbeau pe un ton ridicat şi aruncau priviri pline de teamă în jur.

– Nu, nu mergem mai departe, îi strigă unul maiorului. Pădurea e vrăjită. Duhurile rele ne închid

calea.

– Vorbiţi tâmpenii! răspunse răcnind sergentul Marssack. Aţi văzut câteva animale mititele şi a îngheţat sângele în voi. V-aţi speriat de nişte şoareci, parc-aţi fi fete de pension. Să nu mai aud nicio vorbă! Porniţi de îndată înainte!

Călăuza, un negru bantu, bătrân dar încă în puteri, se adresă şi el lui Rosechamp. Trăise mult timp printre europeni şi vorbea o franceză fără cusur.

– Credeţi-mă, domnule maior, e mai bine să ne întoarcem. Eu am văzut multe, am colindat cu mulţi exploratori jungla şi am vânat nenumărate fiare sălbatice. Nici elefanţii sălbatici şi nici marile mlaştini pline de crocodili nu m-au înspăimântat, dar niciodată nu am văzut o astfel de pădure. Credeţi-mă, este un loc blestemat! Nu numai copacii şi animalele sunt aici altfel, parcă şi văzduhul s-a schimbat. Pe cer parcă e alt soare. În genunchi vă rugăm, nu ne duceţi mai departe. N-am ieşit până acum niciodată din vorba dumneavoastră, n-am cârtit nicicând, ne-aţi bătut când am greşit şi noi nu ne-am supărat, pentru că sunteţi stăpânul nostru, dar acum, oricât ne-aţi bate, nu mergem mai departe!

Rosechamp îl privea tăcut, lovindu-şi nervos cizma cu cravaşa. Sa vedea bine că şi el e tulburat de ceea ce vedea în jur şi de cele ce auzea de la negri.

Rămase aşa un timp, apoi spuse încet:

– Bine, vom face un popas aici, voi cerceta pădurea şi apoi vom hotărî ce avem de făcut.

Un zâmbet plin de recunoştinţă se ivi pe faţa călăuzei, apoi bătrânul sări în picioare şi alergă bucuros la ai săi să le împărtăşească ce aflase de la maior.

Negrii izbucniră în chiote de bucurie şi începură să pregătească bivuacul pentru noapte. Nu ştiam ce să mai cred! Era pentru întâia oară când Rosechamp da înapoi de la o hotărâre. Se aşezase pe trunchiul răsturnat al unui copac şi privea îngândurat ciudata jungla pitică ce se întindea înaintea noastră.

Pentru întâia oară de la cearta pe care o avusesem cu Rosechamp, m-am apropiat de maior să-i vorbesc.

— Domnule maior, vă rog să-mi daţi mie misiunea de a porni în recunoaştere.

Rosechamp mă măsură din cap până în picioare şi mă întrebă cu un ton de ironie în glas.

— Vrei să te arăţi curajos ? Să dovedeşti spirit de sacrificiu ? Crezi poate că mie mi-e teamă să intru în pădurea asta caraghioasă?

Am simţit că-mi caută din nou ceartă, îi era ruşine de propria sa slăbiciune. I-am răspuns pe un ton rece.

— Nu ştiu dacă vă e teamă sau nu, însă hotărât că mie nu-mi este. Permiteţi-mi să pornesc în recunoaştere şi voi cerceta daca putem să înaintăm mai departe sau e mai bine să facem calea întoarsă.

— Calea întoarsă? Asta pentru nimic în lume! Cât despre recunoaştere, n-ai decât s-o faci! Puţin îmi pasă dacă îţi vor rămâne oasele acolo!

Îşi trecu mâna osoasă prin păr şi închizând ochii îşi luă poziţia lui obişnuită, când nimic din ce se întâmpla în jur n-ar mai fi izbutit să-l tulbure.

M-am întors fără să-i mai spun vreun cuvânt şi m-am dus la Mambo.

Negrul tocmai bătea in pământ ţăruşii unui cort când, văzându-mă, îmi ieşi înainte.

— Master doreşte ceva ?

— Da Mambo. vreau să pornim în recunoaştere.

— Nu, master, nu mergeţi în pădure.

— De ce Mambo ?

— Duhurile rele nu vor!

— Cum, şi tu Mambo ? Şi tu eşti un fricos ca o curca?

— Mambo nu este un fricos ca o curcă, făcu zulusul jignit de comparaţie. Dar de duhuri se teme!

— Foarte bine! Voi explora singur ţara duhurilor. Societatea de geografie va fi încântată să-i fac o comunicare despre o astfel de ţară. Nu vrei să vii cu mine, rămâi în tabără, o să mă descurc şi fără tine.

Mambo mai încercă să găsească un argument care să mă înduplece să-mi schimb părerea, dar cum eu mă şi îndepărtasem, tăcu şi continuă să bată necăjit la ţăruşul său.

N-am făcut decât câţiva paşi dincolo de luminişul unde ne întinsesem tabăra şi o lume cu tolui nouă mi se desfăşură înaintea ochilor.

Într-o tăcere tulburătoare se prăbuşise toată măreţia sălbatică a pădurilor virgine. Câţiva copaci înalţi mai străjuiau trişti şi singuratici ultimele hotare ale junglei ecuatoriale, iar mai departe, ca la semnul magic al unei baghete fermecate, totul devenea mic, tăcut, sărac, scofâlcit, urât, dându-ţi un simţământ de apăsare şi de teamă.

Liane subţiri şi palide se strecurau sfioase prin frunzişul uscat, mistuit parcă de flăcările lacome ale unui incendiu. Trunchiurile copacilor, chirciţi, răsuciţi, arătau oboseală.

Nişte arbuşti piperniciţi şi zbârciţi luaseră locul palmierilor zvelţi, care în celelalte păduri la mari înălţimi, aproape de albastrul imaculat al cerului, îşi legănau mângâiate de alizee coroanele de frunze

ascuţite ca nişte săbii şi florile aromitoare înfipte in spice cărnoase şi tari.

Deodată, auzii îndărătul meu zgomotul unor crengi rupte. M-am întors repede să văd cine vine. Dintr-un tufiş apăru întâi o scăfârlie acoperita de un păr aspru şi creţ, apoi o frunte neagra şi lucioasa, şi în sfârşit ochii blânzi, acum putinţe! speriaţi, ai lui Mambo.

Bunul meu prieten nu se îndurase să mă lase singur.

– Master mai e viu ? întrebă el în şoaptă, dindărătul tufişului.

– Nu, am murit! sună sec răspunsul meu.

– Lui master îi place să glumească! Dar când duhurile or să-l prefacă în şopârlă, n-o să mai râdă!

Îmi dădeam seama că va fi greu să-i scot din cap toate superstiţiile cu care fusese hrănit, încă din copilărie. Vrăjite, duhurile răuvoitoare, morţii prefăcuţi în animate îi populau imaginaţia şi era convins ca se întâlneşte cu ei la fiecare pas. Ploaia sau fulgerele, vântul sau focul, naşterea şi moartea, soarele şi luna, ziua şi noaptea erau pentru mintea lui simplă fenomene misterioase, a căror explicaţie nu o găsea decât în voinţa puternicilor idoli, a duhurilor sau a strămoşilor morţi.

De aceea nu m-am mirat când mă întrebă încă o dată.

– Master, dacă nu e ţara duhurilor, atunci ce fel de pădure este asta ?

– Asta nu ştiu încă, prietene. Dar voi afla. Adică, mai bine spus, vom afla împreună. Te numesc asistentul meu. Leafă specială n-am de unde să-ţi dau, aşa că pentru un moment te vei mulţumi numai cu un post onorific. Dar cine ştie, poate în viitor o să fiu în stare să-ţi ofer condiţii mai avantajoase. Prima ta misiune va fi să porţi cutia

asta metalică, în care vom aduna unele plante şi insecte.

Mambo luă cu un gest mecanic cutia pe care i-o întindeam, neînţelegând prea bine ce tot turuiam, apoi pornirăm amândoi pe o potecuţă îngustă ce se strecura timidă printre copaci.

Deodată, o buruiană ciudată îmi atrase luarea aminte. M-am aplecat asupra ei şi, după ce am cercetat-o atent cu lupa, am strigat vesel:

— Evrica! Am găsit! Ştiu ce plantă este! Mambo, vino să vezi şi tu! Este o însemnată plantă medicinală. Ricinul, explicai cu un aer doctoral. Din ea se extrage untul de ricin — un purgativ teribil. Ei bine, ricinus comunis este în mod normal un arbust înalt cât un stat de om. Aici însă arată ca o mică buruiană.

— Mat bine am pleca mai repede. Lui Mambo nu-i place locul ăsta.

— Plecăm de îndată. Mergem ia Rosechamp să-i comunicăm ce-am văzui şi mâine venim iar. Ai văzut că n-am întâlnit niciun duh ?

— De, mormăi zulusul încurcat. Cine ştie, poate că n-au vrut încă să se arate!

— Ascultă Mambo, ai încredere în mine ?

— Da, master.

— Atunci crede-mă că nu exista duhuri, iar idolii n-au nicio putere.

Zulusul tăcu o clipă spuse încet:

— Asta îmi spunea şi Ferney. Dar e greu să crezi.

Mambo o lua înainte, grăbindu-se să iasă cât mai repede din pădurea pitică. Eu veneam în urmă încet, nevenindu-mi să mă dezlipesc de această lume ciudată, tulburătoare, când deodată privirea mi se pironi asupra unui trunchi de copac. Mi se păru că desluşesc o inscripţie. Din doi paşi eram lângă arbore. Într-adevăr, roase de vreme,

strâmbate de scoarţa învechită a copacului, puteam descifra câteva litere:

LASC T O NI SPER
VOI CHE RATE

Am privit îndelung această inscripţie, fără să-i pot pătrunde înţelesul. Am pus tot felul de litere în locurile unde mi se părea că lipsesc, dar n-am izbutit să reconstitui propoziţiunea.

Cuvântul „C H E", singurul care mi se părea scris în întregime, este un cuvânt italienesc şi înseamnă „care".

Era foarte probabil că întreaga inscripţie să fi fost scrisă în limba italiană. Aceasta constituia un element foarte important. Dacă raţionamentul meu era just, trebuia să caut acele litere care să dea sens unor cuvinte italieneşti. Din păcate însă, cunoştinţele mele privitoare la această frumoasă limbă erau mai mult decât reduse. Ştiam pe de rost doar câteva expresii uzuale şi acelea destul de aproximative. Căutând a mi le readuce în minte, pe dată îmi amintii de un citat din nemuritoarea operă a lui Danie „Divina Comedia". La poarta iadului, închipuirea marelui poet săpase următoarea inscripţie: "Lasciate ogni speranza, voi che'ntrate".

Nu cumva aceeaşi inscripţie se găsea şi aici, pe unu! din misterioşii arbori ai pădurii pitice ?

Mă apucai degrabă să înlocuiesc locurile goale cu litere din citatul italian şi spre marea mea bucurie inscripţia apăru de asta dată clară :

LASCIATE OGNI SPERANZA,
VOI CHE'NTRATE

Un european străbătuse deci înaintea noastră aceste meleaguri şi în urma vitregiei întâmplărilor

prin care trecuse şi a nenorocirilor pe care poate le îndurase, ne lăsase acest sever avertisment: „Voi care intraţi, părăsiţi orice speranţă".

Inscripţia părea foarte veche. Poate de un secol, poate de mal mult...

Cine era europeanul care pătrunsese cu veacuri în urmă până în acest ţinut misterios? Şi ce înţeles trebuia să dăm cuvintelor săpate de ei în scoarţa copacului?

CAPITOLUL VIII
„PĂRĂSIŢI ORICE SPERANŢĂ"

Rosechamp nu se arătă prea impresionat nici de descrierea junglei pitice şi nici de inscripţia găsită. Adresându-se lui Marssack îi spuse vesel, răsucindu-i un nasture de la tunica soioasă.

– Marssack bătrâne, am o încredere fără margini în steaua mea. Nu ştiu de ce, dar pădurea asta îmi spune că meteoritul e pe aici pe aproape. Orice s-ar întâmpla, mergem înainte.

Sergentul se scarpină în cap şi răspunse posomorât.

– Dar ăl care au fost pe aici înaintea noastră zice să nu ne băgăm. Maiorul îl privi cu un aer dispreţuitor.

– Nu te ştiam atât de bleg. Eu am o vorbă pe care a spus-o tot un italian : „e mai bine să faci şi să le căieşti, decât să te căieşti că nu ai făcut".

A doua zi, sub ameninţarea revolverelor şi a loviturilor de bici, coloana se puse în mers.

Am mers o zi întreagă şi apoi incă una. Întâlneam pretutindeni copaci chirciţi şi trişti, liane palide şi animale mici care fugeau speriate la

vederea noastră.

În cea de a treia zi, în zori, curând după ce strânsesem corturile, ne ajunse la urechi zvonul unor tam-tam-uri. Răsunau înfundat şi ritmic, fărâmiţând zgomotele obişnuite ale pădurii.

– Master, tobe de război, spuse Mambo răguşit.

Rosechamp ascultă şi el atent.

– Încărcaţi-vă armele, ordona el.

– Credeţi că o să fim atacaţi ? întrebă Marssack.

În loc de răspuns maiorul se mulţumi să ridice din umeri. Sergentul îşi scoase carabina din bandulieră şi trase un glonţ pe ţeavă. Apoi, mângâind patul lucios al armei, spuse cu o veselie forţată.

– Să poftească! Biata mea Micheline (aşa îşi poreclise carabina) abia aşteaptă să mai scuipe şi ea săraca.

Tam-tam-uriie se auzeau acum mai aproape. Ele ne arătau că jungla pitică ascunde oameni. Mă întrebam dacă şi asupra lor acţionase acea cauză misterioasă care micşorase plantele şi animalele. Nu cumva aveam să întâlnim o nouă specie umană, o specie citată în alt stadiu de evoluţie decât restul omenirii ?

Duruitul tobelor de război creştea. Ele îşi trimiteau chemarea lor ritmică şi ameninţătoare până în cele mai depărtate colţuri ale pădurii. De sus, din crengile copacilor, maimuţele pitice ne priveau cu ochi miraţi şi rotunzi. Din patul său de liane, Leicher şoptea înăbuşit : „Piatra de aur, legenda, voi fi bogat !"...

Pe neaşteptate frunzişul se dădu la o parte şi se ivi o faţă neagră, zbârcită şi mică. Doi ochi şireţi şi răutăcioşi ne sfredeliră o clipă iscoditori şi se făcură nevăzuţi.

– Ce-a fost asta ? bâigui Marssack făcându-şi

repede o cruce mare. Nu cumva ni s-a arătat chiar necuratul?

Rosechamp se încruntă la el şi mârâi scurt:

– Nu vorbi tâmpenii Marssack. Apoi, maiorul dădu ordin coloanei să se oprească.

– Spineanu, porunci el, treci în frunte I Ţii arma pregătita, Marssack, tu închei coloana. Daţi-i drumul!

Coloana se puse din nou in mişcare. Înaintam în şir indian. Eu unui mă găseam într-o poziţie cât se poate de nefericită. Prima victimă a celui dinţii atac urmam să fiu eu !

Îmi veni în minte legenda Niebelungilor, o veche poveste germană. Nişte pitici, spunea legenda, păzeau cu străşnicie o comoară. Îndrăzneţul care s-ar fi apropiat de ea plătea cu viaţa această faptă necugetată. Piticii erau neîndurători. Nimeni nu scăpa de răzbunarea lor. Era de-ajuns să priveşti de departe nepreţuitul tezaur pentru ca moartea să te cuprindă de îndată cu braţele ei reci.

Gândurile mele înfierbântate ţeseau o legătură strânsă între legenda de pe malurile presărate cu castele ale bătrânului Rin şi piticii din preajma fluviului Congo. Îmi spuneam că pigmeul pe care-l întâlnisem era negreşit unul din paznicii meteoritului de aur. Ne vor lăsa oare aceşti paznici să ne apropiem de bolid ? Să-I privim măcar ? Sau aveam să plătim cu viaţa îndrăzneala noastră necugetată, înainte de a afla măcar dacă meteoritul există sau nu ?

Răspunzând parcă la întrebările mele. tam-tam-urile îşi înteţeau răpăitul lor cadenţat. Acum răsunau tot mai aproape, tot mai aproape. Vesteau pretutindeni în junglă că străini nepoftiţi şi nedoriţi calcă aceste meleaguri neumblate, tulburând tăcerea pădurii pitice, venind să smulgă o taină

ascunsă cu străşnicie.

Înaintam încet, strângând în mâini carabinele, atenţi la fiecare foşnet de frunze, Ia fiecare zgomot al junglei. Ţipătul prelung al unei păsări de pradă ne făcea să tresărim speriaţi. Şuieratul şerpilor ne străpungea dureros auzul. Pe feţele hamalilor se citea groaza. Toate superstiţiile despre duhurile răuvoitoare ascunse în pădurile adânci reînviaseră în sufletele lor simple, umplându-i de spaimă. De altfel, nici noi, europenii, nu arătam mai calmi.

Marssack, atât de nepăsător de obicei, aştepta acum galben ca ceara să se producă, în sfârşit, ceva.

– S-o ia dracu de treabă, scrâşni el. Nu mai am răbdare... Vreau să-i văd odată pe afurisiţii ăştia care ne tot ameninţă cu tobele lor nenorocite. Întâmplă-se orice, numai să se întâmple odată!

Faţa lui Rosechamp părea calmă, dar mâinile îi tremurau pe carabină. Eu însumi simţeam nevoia să-mi astup urechile ca să nu mai aud tam-tam-uriie. Sunetul lor monoton, sâcâitor, prevestitor de rele, venind de pretutindeni, mă scotea din minţi.

Deodată, hamalul care mergea în urma mea scăpă balotul de pe umeri şi se rostogoli la pământ. Ne-am repezit la el, dar până să-i dăm vreun ajutor, bietul om se chirci ca şi cum ar fi fost gâtuit şi îşi dădu sufletul.

Nu părea să aibă nicio rană. Nu-i curgea sânge de nicăieri. Abia atunci când am vrut să-l culcăm sub un ascunziş de frunze (chiar dacă l-am fi îngropat, tot ar fi dat hienele peste el) am văzut că avea înfiptă în dreptul inimii o săgeată minusculă. Am recunoscut-o îndată. Era aidoma cu aceea care pusese capăt vieţii bătrânei călăuze din Leopoldville. Duşmanul nostru nevăzut ne răpise încă un om. Întâi îl lovise pe cel care ar fi fost în

stare să ne arate drumul către meteoritul de aur, iar acum, când poate găsisem calea şi singuri, se răzbunase răpunând pe un al doilea.

Dar cine era acest duşman ascuns şi de temut?

M-am aplecat să-i smulg bietului negru săgeata din piept. Dar, chiar în clipa aceea tufişurile dimprejur se dădură la o parte şi o armată de pigmei ne înconjurară scoţând ţipete sălbatice. În mâini ţineau nişte arcuri mici, pe corzile cărora tremurau săgeţi subţiri şi scurte, aşteptând să-şi ia zborul. Aceste arme teribile ne impuneau un respect desăvârşit, efectul lor fulgerător fiindu-ne deja cunoscut.

Moartea celor doi nenorociţi era un avertisment prea de temut pentru ca vreunul din noi să încerce să reziste în faţa ameninţării arcurilor.

Marssack ridică totuşi carabina ochind pieptul unui pitic. Dar înainte de a avea vreme să apese pe trăgaci, un liliputan cu faţa vopsită în alb şi cu capul împodobit cu un penaj viu colorat, scoase un strigăt scurt şi mai mulţi pitici se repeziră la sergent şi-i smulseră carabina din mâini.

— Sfinte Nepomuc! exclamă Marssack năucit. Maimuţoii ăştia ştiu la ce slujeşte o carabină Winchester!

Sergentul n-apucă însă să-şi sfârşească vorba că pigmeii ne dezarmară pe toţi luându-ne până şi pistoalele ascunse în tocurile lor de piele. Cunoşteau, deci, nu numai la ce folosesc carabinele Winchester, dar şi întrebuinţarea produselor cu marca uzinelor Colt, Browning, Parabellum şi altele. I-am privit cu atenţie. Nu semănau cu pigmeii pe care-i mai întâlnisem în Africa. Erau mai mici de statură, cu pielea mai curând aramie decât neagră.

Aveau nişte obrazuri monstruoase, mici,

smochinite, brăzdate de nenumărate zbârcituri, săpate parcă cu dalta. Picioarele crăcănate, scurte, erau răsucite înăuntru ca la maimuţe. De aceea, umblau greoi, legănându-se, cum fac copiii care abia învaţă să meargă.

Liliputanii ne dădură brânci, împingându-ne pe o potecă îngustă ce şerpuia de-a lungul unui perete neted de stâncă. Până atunci nu zărisem acest

perete, fiindu-ne ascuns privirilor de câţiva copaci.

Cam după un sfert de oră de mers, nişte şuviţe subţiri de fum ce se ridicau spre cer parcă trase de sfori, ne deteră de ştire că suntem în preajma unui sat.

Mărturisesc că deşi nu sunt un om fricos, inima îmi bătea să spargă pieptul. La urma urmei, aceşti omuleţi cu înfăţişare de maimuţe puteau foarte bine să fie antropofagi şi nu aveam niciun chef să fiu transformat în friptură de explorator.

CAPITOLUL IX
UNDE APARE O VECHE CUNOŞTINŢĂ

Satul pigmeilor era o aşezare de câteva zeci de colibe rotunde alcătuite din crengi de copac şi lut întărit. Destul de încăpătoare, de altfel colibele aveau în loc de intrare un fel de gaura prin care abia se putea strecura un pigmeu.

Satul era înconjurat de un gard destul de înalt ca să oprească vizita nepoftită a războinicilor din alte triburi sau a animalelor sălbatice. Două deschizături înguste, una spre răsărit şi alta spre apus, constituiau cele două intrări ale gardului. Bineînţeles că ele se astupau în timpul nopţii.

Pe aceeaşi intrare cu noi pătrunseră în sat câţiva pigmei care purtau înfipt într-un ţăruş lung un animai ciudat, asemănător cu un porc mistreţ. În urma lor, câteva femei, la fel de pipernicite, ca şi soţii lor, aduceau pe umeri nişte vase grosolane de lut, încărcate cu rădăcini, nuci, fructe, tuberculi culeşi probabil din pădure.

Întregul grup se opri să ne privească, scoţând strigăte ascuţite de uimire. Nicăieri în jur mi se

vedea vreun petic de pământ lucrat sau vreun ţarc pentru vite.

Oamenii aceştia se găseau încă pe cele mai înapoiate trepte ale civilizaţiei. Se deosebeau prea puţin de troglodiţii care sălăşluiau în întunericul cavernelor. Nimic nu arăta că învăţaseră să lucreze pământul sau să crească vite. Veşnic înfometaţi, bărbaţii colindau, probabil, zile întregi jungla în căutarea vânatului, iar femeile pregăteau hrana, meştereau din lut vase rotunde şi încăpătoare, iar apoi porneau şi ele în pădure să culeagă fructe sălbatice, rădăcini, ciuperci. Astfel trecea viaţa lor tristă, bântuită de frica chinuitoare a celor ce avea să aducă ziua de mâine, când vânatul sau culesul va fi poate neîndestulător. Din pricina greutăţii cu care îşi procurau cele de-ale gurii, era mai mult ca sigur că practicau şi antropofagia, carnea duşmanului răpus împărţindu-se frăţeşte întregului trib la fel ca orice alt aliment adus din pădure.

Deşi ne dovediseră că au cunoştinţe despre armele de foc, sa vedea bine că nu ştiu să lucreze unelte din fier, pentru că armele lor personale erau făcute numai din lemn şi piatră şlefuită.

Ne aflam la începutul veacului XX şi căzusem prizonieri ai unor oameni care se mai aflau încă în epoca de piatră. Trăiam deci în plină preistorie. Pigmeii ne împinseră spre mijlocul satului, unde se ridica un idol hidos sculptat din lemn. Monstrul avea nişte ochi bulbucaţi şi gura schimonosită într-un rânjet înfricoşător. Nişte colţi ascuţiţi, ca nişte pumnale, ieşeau ameninţători din colţurile gurii. Obrazul vopsit violent în roşu contrasta cu fruntea verde şi cu nuanţa gălbuie a pleoapelor. Idolul îşi ţinea manile scurte, cioplite grosolan, pe pântecul umflat. Deasupra acestui chip, care numai frumuşel nu era, se vedea o jumătate de obraz al unei alte

arătări, din care „artistul" anonim nu cioplise decât ochii bulbucaţi şi o frunte încruntată.

De cum dădu cu ochii de idol, Marssack şopti maiorului :

– Nu-mi miroase a bine. domnule maior. Tare mi-e teamă că o să ne rămână oscioarele pe-aicea.

– Cui naiba să-i trăsnească prin cap că în loc să ne umplem de aur o să dăm peste piticii ăştia scârboşi? făcu Rosechamp cu ciudă.

Fără să ţină seama de aceste şoapte, pigmeii ne împinseră cu vârfui suliţelor în faţa unei colibe mai arătoase. Dinăuntru ieşiră doi liliputani cu feţele vopsite ţipător. De gât aveau atârnate câte o tobă cilindrică cioplită din trunchiuri de copac. După ce bătură de câteva ori cu palmele în tobe, cei doi aduseră din colibă şi un pitic bătrân, mai pipernicit şi mai urât decât toţi ceilalţi pigmei. Pocitania avea faţa vopsită în galben şi mâinile şi picioarele încinse cu nenumărate brăţări din scoici. Un fel de fustă din fibre de rafie îi acoperea goliciunea, iar pe piept îi atârna o tigvă omenească.

Pocitania se strâmbă la noi şi începu să învârtească fioros prin aer o măciucă.

– Cine o mai fi şi ăsta? Întrebă Marssack în şoaptă.

– Cred ca e vrăjitorul tribului, răspunse Rosechamp, apoi făcu un semn călăuzei să se apropie şi-l întrebă.

– Tu înţelegi ce vorbesc ăştia?

– Înţeleg puţin, deşi vorbesc altă limbă, îl lămuri.

– Bine. Cât pricepi e de-ajuns! Spune-le că n-am venit cu gânduri rele. Că le-am adus în dar mărgele, oglinzi şi alte podoabe.

Călăuza vorbi îndelung cu vrăjitorul.

– Ce spune? Întrebă Rosechamp.

– Că nu el poate hotărî soarta noastră. Şeful

tribului va hotărî dacă vom fi sau nu jertfiţi.

— Atunci să ne ducă la şeful tribului, se îndârji maiorul.

— Şeful tribului este aici! auzirăm rostind pe englezeşte o voce chiar îndărătul nostru.

Am întors toţi capetele ca arşi. Un alb îmbrăcat în nişte haine zdrenţuite, ne privea ironic, cu nişte ochi obosiţi de nesomn. Părul cărunt, îi cădea în neorânduială pe frunte. O barbă ţepoasă, crescută sălbatic, îi ascundea obrajii.

— Nu mă recunoaşteţi, domnilor? Am fost faimos pe vremuri! Orice explorator adevărat a auzit de mine.

— Colonelul Arthur Smith, murmură Rosechamp.

— Chiar el, domnule maior. Colonelul Arthur Smith, dispărut In anul 1300 în taina pădurilor virgine, iar astăzi, căpetenia tribului Mantuşari şi cel mai bogat om din lume.

In timp ce rostea ultimele cuvinte, o scânteie ciudată se aprinsese în ochii colonelului...

Cred că niciun dinozaur îmbrăcat în frac şi cu un joben pe cap, apărut pe neaşteptate în mijlocul unei străzi din Bucureşti, n-ar fi produs o stupefacţie mai mare decât apariţia lui mister Arthur Smith în calitate de şef de trib. Îl priveam cu toţii buimăciţi, neştiind ce să credem. Oare acest om îmbătrânit, neîngrijit, era într-adevăr colonelul Arthur Smith, altă dată unul din cei mai chipeşi ofiţeri ai armatei britanice? Iar dacă era el, nu ne minţea când afirma ca a devenit şeful tribului de pigmei?

Parcă ar fi ghicit întrebările care ne chinuiau. Smith dădu ordin să fim dezlegaţi şi adresându-ni-se în limba franceză ne pofti să intrăm în coliba lui. Locuinţa şefului de trib se deosebea destul de puţin de celelalte colibe ale satului. Era numai ceva mai

încăpătoare şi în plus avea şi mobilă - o masă şi câteva scaune cioplite rudimentar.

Invitându-ne să luăm loc, Smith ne spuse:

– Vă rog să iertaţi purtarea supuşilor mei. A fost un pic cam sălbatică. Sunt puţin obişnuiţi cu străinii. În afară de mine şi de ceilalţi trei membri ai expediţiei mele n-au mai văzut niciun alt alb.

– Cum, şi ceilalţi membri ai expediţiei sunt în viaţă? Întrebă vădit interesat Rosechamp.

Glasul colonelului tremură uşor.

– Nu toţi. Sir Ewald Robertson a murit încă în junglă, muşcat de o viperă. Ceilalţi trăiesc şi lucrează împreună cu mine.

– Atunci îi vom cunoaşte şi pe ei, m-am bucurat eu.

– Desigur I răspunse Smith, fără să clipească. Mâine îi veţi cunoaşte pe toţi.

Perdeaua împletită din fibre subţiri de palmieri, care atârna la intrare, se dădu la o parte şi în colibă se strecură vrăjitorul tribului. Apropiindu-se de colonel, îi şopti ceva la ureche.

– Azi nu-ţi dau nimic! Spuse Smith într-un dialect asemănător cu limba bantu. Dar vrăjitorul i se aruncă la picioare şi i se agaţă rugător de haine.

– Înţelege că nu-ţi dau nimic, mai spuse o dată colonelul.

Vrăjitorul continuă însă să-l tragă de haine şi să bolborosească

Nişte cuvinte din care nu înţelegeam nimic.

Vădit plictisit, Smith îl lovi cu cizma în obraz. Faţa piticului se umplu de sânge şi în ochii lui înguşti se aprinse o scânteie de mânie. Ne aşteptam să sară în picioare şi să se repeadă asupra colonelului cu măciuca pe care o ţinea legată la şold. Dar nu se întâmplă nimic din toate acestea. Scânteia de mânie se stinse tot atât de

brusc de cum apăruse şi, izbucnind în hohote de plâns, pigmeul se târî mai departe la picioarele englezului. Smith îl dădu înlături cu o nouă lovitură de picior şi ducându-se la o ladă aflată într-un colţ al colibei scoase dinăuntru o sticlă umplută pe jumătate cu un lichid de culoare închisă.

De îndată ce o văzu, vrăjitorul scoase un ţipăt de bucurie şi întinse către ea mâinile tremurânde. Englezul i-o dădu cu un gest plin de dispreţ, iar vrăjitorul o zbughi iute din colibă, strângând sticla la piept.

Smith îl urmări cu o strâmbătură de scârbă săpată în colţul gurii.

– I-am dat alcool, ne lămuri el. Eu l-am învăţat să bea şi a prins atât de bine acest obicei, încât acum nu mai poate trăi fără alcool. Când am sosit în satul Mantuşari habar nu avea de gustul „apei de foc". Sunt tare înapoiaţi. Nici să facă spirt nu ştiu! Vrăjitorului i-a plăcut din prima clipă gustul whisky-ului, iar apoi, pentru câteva sticle m-a declarat şef de trib în locul şefului proaspăt mutat în lumea celor fericiţi.

Marssack începu să râdă în hohote.

– Frumoasă poveste, chicoti el.

Râse şi Smith, un râs forţat care-i ascuţea şi mai mult trăsăturile feţei.

Rosechamp tăcea. Îl urmărea pe englez cu ochii pe jumătate închişi şi nimeni n-ar fi putut spune ce gânduri îi treceau prin creier.

Înviorat, Smith ne povesti o mulţime de amănunte despre viaţa sa.

– În şase luni, spuse el, vrăjitorul mi-a sfârşit toată rezerva de băuturi. Şi ştiţi şi dumneavoastră, că nişte adevăraţi englezi, cum sunt dealtfel toţi membrii expediţiei mele, nu pleacă la drum fără o rezervă serioasă de alcool. Am fost nevoit să-mi

înjghebez singur un alambic şi să fabric rachiu din fructe. Am avut noroc că vrăjitorul nu e pretenţios. În lipsă de whisky „Black and white", vrăjitorul s-a mulţumit şi cu rachiu. Îi dau în fiecare zi câte puţin. Pentru asta mi-e devotat!

Smith se încruntă şi spuse apoi cu o voce înăbuşită, ştergându-şi cu mâneca fruntea îmbrobonată de sudoare.

— Ştiu că mă urăşte. In ziua când n-aş mai avea alcool să-i dau sau ar învăţa să-l fabrice singur, m-ar ucide! Atunci ar pieri cel mai bogat om din lume.

Smith ne privi pe fiecare în ochi şi spuse rar:

— Nu vă miraţi că un individ îmbrăcat în zdrenţe, demn de milă, un individ nespălat, bolnav, care trăieşte în cea mai neagră sălbăticie, pretinde că e posesorul unei averi incomensurabile!

— Ce avere? Îngăimă Marssack.

— Meteoritul *de* aur I

Aceste trei cuvinte avură efectul exploziei unui şrapnel. Rosechamp holbă ochii mari şi scăpă un ţipăt de uimire, Marssack fu cât p-aci să cadă de pe scaun, iar cu însumi simţii cum în vine sângele a început să-mi circule mai repede.

Fără să se mire de emoţia de care fuseserăm cuprinşi, Smith continuă calm.

— Da, domnilor. In anul 1901, după 10 luni de rătăciri prin junglă, în apropierea satului Mantuşari am descoperit meteoritul legendar. ÎI veţi putea vedea mâine dimineaţă. Acolo îi veţi întâlni şi pe ceilalţi membri ai expediţiei mele. Până atunci vrăjitorul se va ocupa de tovarăşul vostru bolnav. Puteţi avea toată încrederea. În ceea ce priveşte frigurile se pricepe mai bine decât mulţi medici din Londra. Şi acum îmi permit să vă rog să mergeţi la culcare. Sunt obosit şi eu şi dumneavoastră. E timpul să ne odihnim.

O bătaie din palme şi doi pigmei veniră să ne conducă la colibele noastre. Vizita noastră la acest om enigmatic, care renunţase de 10 ani la toate binefacerile civilizaţiei, deşi după cum arătase el însuşi era cel mai avut om din lume, luase sfârşit.

CAPITOLUL X
METEORITUL DE AUR

N-aş putea spune că am petrecut o noapte prea plăcută. Deşi eram frânt de oboseală, a fost cu neputinţă să adorm înghesuit într-o colibă de pigmei. Aerul greu şi căldura apăsătoare nu mă lăsară nici să aţipesc.

Deşi ne primise foarte politicos şi se arătase foarte binevoitor faţă de toate cerinţele noastre, sub diferitele pretexte, Smith nu ne înapoiase nici armele şi nici măcar corturile. Aşa că până în cele din urmă mă culcai afară, sub cerul vast şi înstelat al nopţii ecuatoriale.

De dimineaţă, Leicher se simţi într-adevăr mai bine. Ierburile ştiute numai de vrăjitor se dovediră binefăcătoare. Locotenentul, deşi încă foarte slăbit, se ridică de pe brancardă şi fu în stare să ne însoţească până la meteorit. Pe la orele 9, Smith dădu semnalul de plecare. Împreună cu noi mai venea un grup destul de numeros de războinici şi vrăjitorul tribului. Mambo ţinu să mă însoţească şi fără să-i mai cer permisiunea lui Rosechamp îl luai cu mine.

La ieşirea din sat, Smith ne conduse pe aceeaşi potecă pe care fuseserăm aduşi cu o zi înainte.

N-am mers mult şi peretele ce stâncă a cărui netezime neobişnuită ne mai atrăsese atenţia la venire, apăru din nou in faţa noastră. Aici colonelul

se opri.

– Ne aflăm în faţa meteoritului, cântat de legendele arabe, spuse el arătându-ne peretele.

Nici nu-şi termină bine vorba că Marssack cu Leicher se repeziră înfriguraţi la stâncă şi începură s-o ciocăne, s-o pipăie, ba chiar să încerce să desprindă un bulgăre din piatra dură.

Smith râse batjocoritor.

– Domnilor nu vă prea pricepeţi ia meteoriţi. Vă închipuiţi oare că aurul se găseşte la suprafaţă? Vreţi să-l smulgeţi chiar acum? Pe loc? Eu am avut răbdare 10 ani, până ce am ajuns la el. Mai răbdaţi şi dv. măcar o jumătate de oră.

Marssack şi Leicher se întoarseră ruşinaţi.

– Cred că înainte de a pătrunde înăuntru meteoritului, adăugă colonelul, sunt necesare câteva lămuriri. Mă văd obligat să vă ţin o scurtă lecţie despre aceste ciudate corpuri venite pe calea aerului.

Prelegerea lui Smith nu fu atât de scurtă cum ne prevenise, dar el se dovedi cu acest prilej un adevărat savant cu cunoştinţe foarte vaste. Era la curent cu tot ceea ce ştiinţa din vremea aceea adunase în domeniul meteoriţilor.

– Unii savanţi, ne spuse Smith, numesc bolizi acele mari mase de piatră şi minereu care vin din spatiile cereşti şi, pătrunzând în atmosfera pământească se aprind şi cad în flăcări fărâmiţaţi în mii de meteoriţi sau aeroliţi. Unul din cei mai mari bolizi înregistraţi până acum este cel din Orguiel.

Bineînţeles că meteoriţii ajunşi pe pământ sunt cu mult mai mici. Totuşi meteoritul meu are o rază de doi kilometri şi jumătate, fiind un adevărat meteorit gigant.

Originea bolizilor a fost îndelung discutată şi se

mai discută şi astăzi. Multă vreme s-a negat însuşi faptul că ei nu provin de pe pământ. Primul studiu mai cuprinzător asupra meteoriţilor i se datorează învăţatului francez Biot. In anul 1803, o mare ploaie cu „pietre" s-a abătut asupra oraşului francez Laigle. Academia de Ştiinţe 1-a trimis pe ilustru! învăţat să le studieze. Biot a stabilit atunci definitiv originea extra pământească a meteoriţilor. Asta însă nu era de ajuns; rămânea de lămurit anume de unde vin. La această problemă s-au dat foarte multe răspunsuri.

Unii savanţi pretind că bolizii an o origine lunară, formându-se în mediile sărace în oxigen. Alţii, dimpotrivă, susţin că bolizii nu sunt altceva decât nişte asteroizi, adică nişte mici planete ce se învârtesc in jurul soarelui intre orbitele lui Marte şi Jupiter şi care, scăpând de sub atracţia marilor corpuri cereşti din jur, gonesc vertiginos în spaţiile interastrale.

În sfârşit. Alţii le atribuie o origine cometară, confundându-le cu stelele căzătoare. Până acum, nu s-a putut trage nicio concluzie precisă. Un fapt care a tulburat însă foarte mult pe învăţaţi a fost că in meteoritul din Argueil a fost descoperit cărbune de provenienţă organică. Deci, celebrul bolid sosea dintr-o lume unde există sau a existat viaţă.

Trebuie să ştiţi, mai adăugă Smith, printre altele, că se cunosc patru categorii de meteoriţi, după cantitatea de fier şi de nichel pe care o conţin.

Mângâind giganticul bloc de piatră şi metal, Smith mai spuse:

– La suprafaţă, după cum vedeţi, meteoritul este învelit într-o pojghiţă subţire de substanţă sticloasă, care netezeşte asperităţile. Această pojghiţă s-a format datorită unui proces de topire superficială de foarte scurtă durată, la care a fost

supus aerolitul. Acest proces nu s-a petrecut numai cu meteoritul meu, ci cu toate meteoritele care au ajuns pe pământ.

Terminându-şi explicaţia, Smith ne invită să trecem mai departe. in interiorul meteoritului.

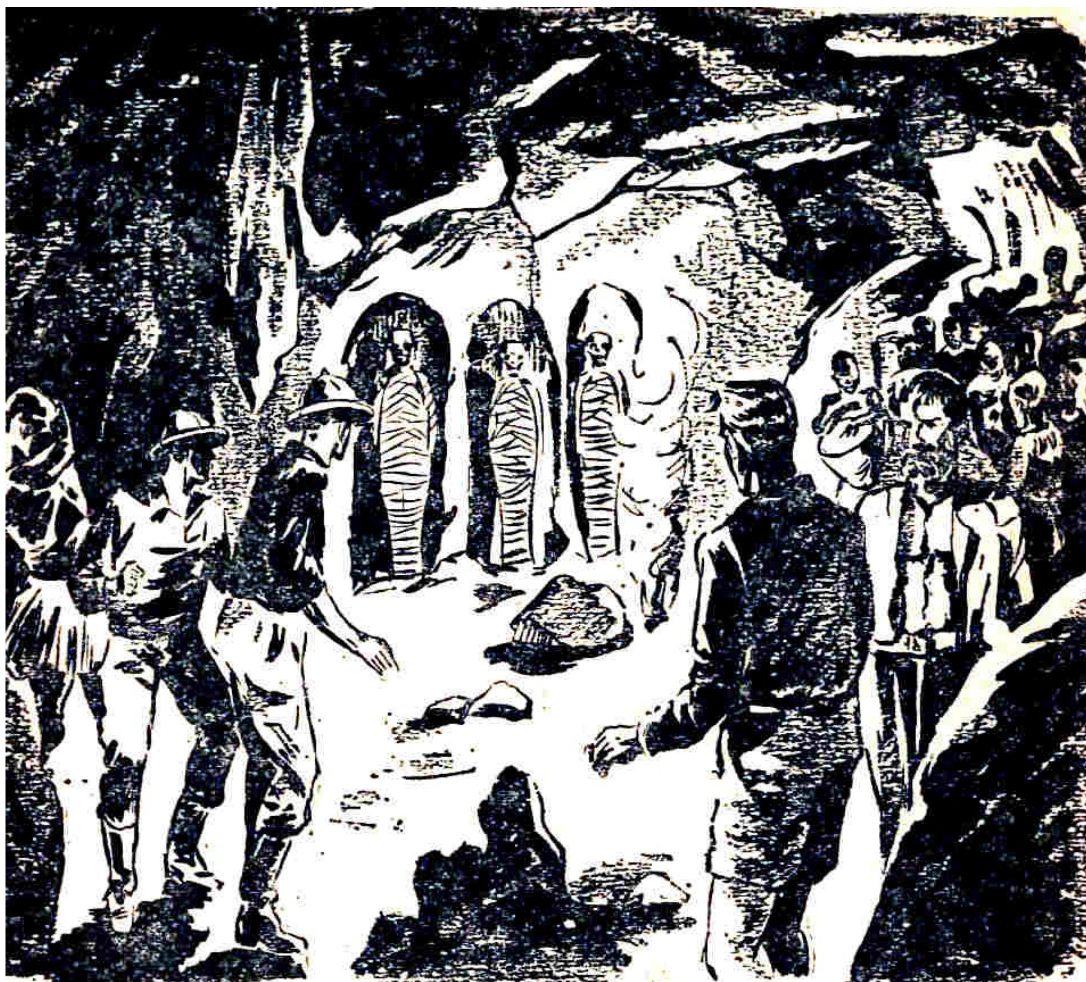
Pigmeii aprinseră nişte vreascuri şi pătrunserăm într-un gang strimt care dădea într-o grotă aproape perfect rotundă. De îndată ce intrarăm în grotă, din toate ungherele izbucniră zeci de lilieci mici ca nişte fluturi, care începură să zboare încoace şi încolo speriaţi de lumină.

Trecurăm printr-o galerie strâmtă şi umedă ce se îngusta tot mai mult, dându-ne senzaţia că în curând vom fi striviţi sub apăsarea pereţilor. Deşi o suflare de aer rece, venind de undeva dintr-un loc necunoscut, ne mângâia frunţile înfierbântate, sudoarea curgea leoarcă de pe noi.

Deodată, gangul coti deschizându-se brusc într-o peşteră largă şi simţii pe neaşteptate atingerea unei mâini omeneşti reci ca gheaţa. O mână de mort. Am scos un strigăt de groază.

– Lumina! Tună Smith.

Pigmeii aduseră în grabă lângă mine vreascurile

aprinse şi înaintea ochilor noştri înspăimântaţi apărură trei mumii care se holbau la noi cu orbitele lor negre lipsite de globi oculari.

Un râs drăcesc deşteptă ecouri prelungi în grotă. Râdea colonelul Smith.

– Daţi-mi voie să vă prezint pe membrii expediţiei mele, hohoti el, arătându-ne cele trei mumii.

– Iată-l pe sir John Russel, pe sir Roger Watson şi, în sfârşit, pe onorabilul sir Richard Burminghoin.

Priviţi-i ce cuminţi stau! Colonelul râse din nou. Un râs sardonic, înfricoşător, care n-avea nimic omenesc în el.

Colonelul ne privea cu ochi scânteietori. Nu mai râdea. Începu să ne explice cu acelaşi ton calm cu care ne vorbise despre originea meteoriţilor.

– Tribul Mantuşari obişnuieşte să mumifice trupurile duşmanilor ucişi, ca să nu se prefacă în fiare sălbatice. Prizonierii sunt întâi jertfiţi idolului, iar apoi sunt înveliţi în fâşii lungi de fibre vegetale şi depuşi înăuntrul meteoritului, care, pe lingă admirabila calitate de a ascunde aur, mai are şi proprietatea misterioasă de a conserva cadavrele. Cine pătrunde în grotele sale tainice nu mai putrezeşte niciodată. Grăsimea se topeşte, se macerează, dar pielea rămâne intactă. După cum vedeţi, mumiile se aseamănă izbitor cu colegele lor din piramidele egiptene.

În diferitele ganguri şi peşteri din meteorit se găsesc cadavrele multor călători. Pe toţi i-a mânat acelaşi miraj al aurului. Tăcerea pereţilor de piatră şi metal adăposteşte arabi veniţi de pe întinderea nesfârşită a pustiurilor, încă în urmă cu două secole. Alături, se află portughezi şi spanioli, descinşi din Angelo şi Coasta de Aur. Poate unul din ei, evadând din ghiarele pigmeilor, şi nemaiavând putere să fugă mai departe, a scris citatul dantesc pe unul din copacii junglei pitice. Până la urmă, prins din nou, a fost sacrificat şi el.

Nu departe de aici dorm somnul veşnic doi nemţi din Africa de sud-vest şi un olandez care a străbătut continentul urcând spre ecuator, tocmai din Colonia Capului.

- Toţi câţi au râvnit meteoritul au ajuns la el numai sub această formă jalnică de mumii.

Singur eu am izbutit să-l iau în stăpânire, să mă

bucur de comorile lui, ceilalţi au fost ucişi de pigmei.

Smith vorbea calm şi mândru de ţoale aceste tragedii zguduitoare. Când deodată fu întrerupt de strigătul înfricoşat al lui Leicher. Locotenentul se apropiase de mumii şi acum arăta înspăimintat tâmpla uneia din ele

– Acest om, înainte de a fi mumificat, a fost împuşcat, murmură el. Are tâmpla sfărâmată de un glonte de revolver.

Arthur Smith tresări şi aruncă locotenentului o privire plină de ură.

– Da! a fost împuşcat, urlă colonelul. Eu l-am împuşcat!

O tăcere de gheaţă cuprinse grota. Ce tragedie se petrecuse în această lume sălbatică a piticilor, in preajma meteoritului tăinuitor de comori? De ce un om ridicase revolverul împotriva unui tovarăş de-al său? Era blestemul aurului, care ameţea minţile?

Cu pieptul cutremurat de spasme, Smilh spuse răguşit.

– L-am împuşcat pentru că voia să-mi răpească aurul, aurul meu, aurul care mi se cuvine numai mie. Doi oameni am împuşcat cu mâna mea, iar pe al treilea l-am dăruit tribului. A fost jertfit marelui idol.

Smith îşi sfâşie cămaşa ca să respire mai uşor. Părea că din clipă în clipă se va prăbuşi mort la picioarele noastre. Cu un efort de voinţă îşi învinse însă slăbiciunea şi continuă.

– N-am cerut ajutoare din partea societăţii belgiene de geografie, n-am adus unelte perfecţionate, fiindcă nu vreau să împart cu nimeni aurul. Zece ani împreună cu pigmeii mei am săpat cu unelte mai mult decât primitive o galerie care duce până în centrul meteoritului. Acolo bănuiam

că se află aurul. Nu m-am înşelat. Metalele grele cad întotdeauna în centrul meteoritelor. Aurul are greutatea atomica 197,2, şi într-adevăr am dat peste aur. Acum, cu câteva lovituri de târnăcop se prăvălesc la picioarele mele kilograme de metal preţios. Sunt bogat, sunt cel mai bogat om din lume!

Din nou i se aprinse în ochi scânteia ciudată pe care o mai zărisem la el.

Acum însă îi pătrunsesem înţelesul. Omul din fata mea era nebun. Aurul îi furase minţile. Nu era nici prima, nici ultima victimă a acestui metal blestemat.

– Şi voi vreţi să-mi răpiţi comoara, şuieră Smith. Ştiam de mult despre venirea voastră. Trimesesem un negru credincios, singurul rămas în viaţă, din hamalii ce mă însoţiseră până aici, să-mi aducă nişte unelte din Leopoldville. Acolo el a aflat că bătrâna călăuză care m-a condus până la pădurea pitică, mai trăieşte şi este căutată de nişte exploratori albi, ca să-i conducă la meteorit. Atunci, aşa cum primise ordin de la mine, a pus capăt vieţii acelui martor primejdios şi s-a grăbit să ajungă în sat înaintea voastră. Voi aţi găsit drumul şi singuri.

Dar şi voi veţi muri înainte de a izbuti să-mi furaţi un singur gram de aur. Poimâine este sărbătoarea marelui idol. De mult nu i s-a mai jertfit carne omenească. Poimâine trupurile voastre vor cădea pe altarul de jertfă. Pigmeii mei vor fi foarte bucuroşi.

Apoi, întorcându-se către războinicii care îl însoţeau, colonelul le ordonă.

– Legaţi-i!

CAPITOLUL XI
JERTFA MARELUI IDOL

Ţarcul în care fusesem închişi, împreună cu hamalii noştri, era strimt şi incomod. Fuseserăm dezlegaţi, dar 30 de pigmei aflaţi în jurul ţarcului cu arcurile pregătite, ne făceau imposibilă evadarea.

În sat, se porniseră cântece şi dansuri sălbatice, vestind apropierea serbării sacre.

Leicher se chircise într-un colţ şi plângea ca un copil. Se afla în apropierea comorii pe care o visase de atâta vreme şi era sortit să piară înainte de a putea măcar s-o atingă.

Mai la o parte de restul grupului, Marssack şi cu Rosechamp şuşoteau în mare taină. Deodată, maiorul se culcă pe burtă şi începu să ţipe ca din gură de şarpe.

Părea că este încercat de dureri cumplite. Se zvârcolea cuprins de spasme, horcăia şi striga după ajutor. Marssack, vădit îngrijorat, căuta să-l liniştească, fără să izbutească însă să-i potolească durerile îngrozitoare.

— Cheamă-l îndată pe vrăjitor, strigă el călăuzei. Maiorul este pe moarte.

Călăuza parlamentă timp îndelungat cu unul din pigmeii care ne păzeau şi până în cele din urmă îl convinsese să pornească în goana mare după vrăjitor.

Între timp maiorul, cu spume la gură, fu cuprins de un tremur care-i zgâlţâia întregul trup. Degeaba îi întindea Marssack plosca cu apă ca să bea, căci Rosechamp gâfâind cu respiraţia şuierătoare, nu voia să se atingă de băutură ca şi cum intestinele lui arse nu ar fi fost în stare să primească niciun fel

de lichid.

Curând sosi şi vrăjitorul. De cum intră in ţarc, Marssack ne îndepărtă pe toţi, lăsând în preajma bolnavului numai pe vrăjitor şi călăuza care slujea şi de tălmaci.

Vrăjitorul se aplecă peste bolnav şi-i puse mâna pe frunte. Ca printr-o minune, spre stupoarea noastră, a tuturor, gemetele maiorului se potoliră pe dată. Rosechamp începu să vorbească cu vrăjitorul prin intermediul tălmaciului, Pocitania părea stupefiată de ceea ce ii spunea belgianul. Incet-încet, se lumina insă la faţă şi în clipa când a părăsit ţarcul, un zâmbet triumfător îi flutura pe buze.

In colţul lui, maiorul îşi frecă mulţumit mâinile şi îi strigă sergentului.

– Hai Marssack să facem nani, putem să ne culcăm liniştiţi!

Noaptea aceea mi s-a părut că durează o veşnicie. Marssack şi cu Rosechamp, în schimb, adormiră zâmbind ca şi cum nu i-ar fi ameninţat nicio primejdie. Leicher, după ce se răsucise toată noaptea, spre zori adormise şi el. Zăcea întins pe spate, cu gura deschisă şi cu pieptul zgâlţâit de suspine dese.

Numai Mambo şi cu mine n-am închis un ochi până la revărsatul zorilor. Bunul negru căuta să-mi dea curaj, deşi vedea bine că nu prea reuşeşte.

– O să scăpăm master! Piticii sunt prea mici ca să omoare un master atât de mare, spunea el întruna.

Soarele se înălţase de-o suliţă când văzură venind în goana mare o mulţime de liliputani, cu vrăjitorul în frunte. Războinicii agitau suliţele în aer, înfigându-le într-un inamic invizibil şi scoteau ţipete ascuţite.

Un murmur de groază trecu printre hamalii

noştri. Sosire oare momentul execuţiei?

Rosechamp făcu câţiva paşi înainte şi aştepta calm sosirea cetei de pigmei. Pe faţa lui nu se clintea niciun muşchi. În acel moment l-am admirat pe acest om, care era in stare să întâmpine cu atâta linişte moartea.

Marssack sta alături de maior şi îşi muşca nervos vârful mustăţii. Leicher se pitise tremurând printre hamali. Îşi închipuia poate că acolo nu vor da pigmeii de el.

Piticii pătrunseră in ţarc şi spre nemărginita mea mirare, se trântiră cu toţii la pământ în faţa maiorului.

Vrăjitorul începu un discurs lung din care nu înţelegeam o boabă.

– Ce spune? Tu înţelegi? L-am întrebat eu pe Mambo.

– Zice că sufletul şefuiui a fost luat de idolul mare

– Cum, Arthur Smith a murit?

– Da... Si idolul mare a arătat prin semne că maiorul Rosechamp trebuie să fie ales şef.

– Ei, asta-i bună, făcui eu. Roscchamp şef de trib. Să fiu al naibii dacă m-aş fi gândit vreodată la una ca asta.

Fără să pară de loc uimit de voinţa marelui idol care-l înălţase căpetenie peste pigmei, maiorul ieşi din ţarc cu paşi măsuraţi, plini de demnitate, după cum cerea marele rang pe care îl obţinuse. In urma lui, gloata liliputanilor ţipa de bucurie, făcând o hărmălaie de nedescris.

Ne îndreptarăm spre coliba lui Smith. Eu râdeam fericit. Roata norocului se întorsese. Condamnaţii de ieri deveniseră stăpânii de azi. Numai Mambo nu părea foarte încântat.

– Tu nu te bucuri, Mambo?

– Ba da, master, răspunse negrul clătinând trist

din cap.

— Dacă te bucuri. He ce eşti atât de posomorit?

— Mâine este sărbătoarea jertfelor, şopti bunul negru. Cineva trebuie ucis... Marele idol cere.

— Lasă să ceară! Rosechamp este acum şef şi nu va îngădui o ceremonie atât de barbară.

— Eu rog pe master să-mi dea voie să fug. Lui Mambo îi e teamă!

— Unde să fugi? Suntem departe de orice centru populat. Vei fi răpus de fiarele junglei.

Negrul stărui:

— Mambo roagă să-i daţi voie să fugă.

— N-ai decât. Fă cum crezi! Am răspuns eu supărat.

Mambo se îndepărtă tăcut, iar eu intrai în fosta colibă a lui Smith. Înăuntru, Rosechamp tocmai îi dădea o sticlă cu alcool vrăjitorului. Maiorul mă întâmpină cu un zârnbet batjocoritor:

— Nu te aşteptai să scapi atât de uşor, domnule Spineanu, nu-i aşa?

— Vă mărturisesc că nu, domnule maior, am răspuns eu.

Rosechamp mângâie scăfârlia neagră a vrăjitorului şi spuse:

— Vrăjitorul ăsta s-a arătat a fi un băiat bun şi cit se poate de priceput. Câteva picături de otravă şi marele şef Smith a zburat la marele său idol.

— Cum? Colonelul a fost otrăvit?

— Dar ce ţi-ai închipuit? Făcu maiorul zeflemitor. Credeai că a murit de moarte naturală? Ştii că ai haz, tinere!

Leicher şi Marssack începură să râdă cu hohote. Maiorul continua să-şi bată joc de mine.

— Fără îndoială că dumneata crezi că însuşi marele idol a hotărât numirea mea ca şef al tribului Mantuşari. Nici nu-ţi trece prin cap că totul a fost

aranjat dinainte cu vrăjitorul. I-am făgăduit două sticle de alcool pe zi şi deasupra că-l învăţ să tragă cu puşca. Afacerea s-a încheiat pe dată. Te miri, nu? Eşti cam prostănac, băieţaşule. Nu ştiu ce ai învârtit pe la Bruxelles, dar aici în Africa nu eşti bun de nimic.

Am simţit că-mi ard obrajii. Aş fi vrut să-i răspund ceva să-l usture. Dar am tăcut. Îmi dădeam seama că şiretenia acestui om oricât de mârşav ar fi fost, ne salvase pe toţi de la moarte. Jucase de minune rolul omului bolnav şi izbutise să-l atragă pe vrăjitor de partea sa.

— De mâine începem exploatarea aurului din meteorit, spuse maiorul dezbrăcându-se. Vom folosi însă metode mai perfecţionate decât cele întrebuinţate de Smith. In primul rând exploziv. Avem o cantitate suficientă în baloturi.

— Cum, nu anunţăm la Bassoko descoperirea noastră? Nu cerem ajutoare? Am întrebat eu mirat.

— Nu, îmi răspunse scurt Rosechamp. Nici nu mă gândesc ca aurul nostru să intre în mâinile statului belgian. Noi l-am descoperit, al nostru să rămână I

— Faceţi aceeaşi nebunie ca şi Smith. Fără unelte, fără oameni pricepuţi, aurul nu poate fi exploatat ca lumea.

— Pe naiba! zise Marssack. Cât avem noi nevoie luăm şi singuri. Ce rămâne, n-are decât să ia cine o pofti. La urma urmei poate nici nu-i atât de mult! Câteva sute de kilograme acolo, şi gata.

— Şi cum o să-l transportăm?

— Asta v.om vedea mai târziu, răspunse Rosechamp. De altfel folosirea persoanei I-a plural nu e cea mai corectă.

— Nu înţeleg!

— Nu trebuia să spui „cum o să-l transportăm", ci „cum o să-l transportaţi" — persoana a II-a plural.

Vezi, deşi sunt câţiva ani de când am terminat şcoala, mă pricep încă perfect la gramatică.

L-am privit nedumerit.

– Am uitat, domnule Spineanu, să-ţi comunic ce era mai însemnat. Ştii că mâine este sărbătoarea jertfei I Am făgăduit poporului meu că nu-l voi lipsi de această bucurie. De altfel a fost şi una din condiţiile încoronării mele. Nu pot fi o căpetenie mai rea decât predecesorul meu. Vrăjitorul mi-a cerut o jertfă albă. Pe oricare dintre noi. Cât timp ai fost afară, noi am tras la sor şi din nefericire, numele dumitale a ieşit din cascheta care ne-a folosit drept urnă. Eşti menit să devii jertfă marelui idol. Este o cinste deosebită.

Încercai un gest de revoltă. Strângând pumnii voiam să mă reped la maior, dar acesta îmi ieşi înainte şi ocolindu-mi privirea îmi spuse liniştit:

– Te sfătuiesc să nu încerci să opui vreo rezistenţă, pentru că în timp ce noi trei suntem înarmaţi, am avut grijă să n-ai asupra dumitale nici măcar un briceag

Am rămas o clipă încremenit, apoi am strigat.

– Nu se poate! Nu se poate să mă ucideţi!

Leicher se uita afară, printr-o fereastră a colibei. L-am întors cu faţa la mine. Era alb ca hârtia, iar mâinile albe şi îngrijite îi tremurau. I-am strigat:

– Eşti ofiţer, nu poţi să fii părtaş la o nelegiuire ca asta. Îţi încarci conştiinţa cu o nouă mişelie. Aminteşte-ţi de mama ta. Şi pe ea ai ucis-o tot tu!

Buzele golite ele sânge ale locotenentului se schimonosiră ca şi cum i-ar fi venit să plângă.

– Ai dreptate, murmură el, cu glasul abia auzit. Nu pot lăsa să fii ucis. Domnule maior, iartă-l! se adresă Leicher de astă dată lui Rosechamp. Este membru al expediţiei noastre. Nu e cu putinţă să-l arunci în mâinile canibalilor.

Maiorul îl privi dispreţuitor.

— Dacă vrei, spuse el, poţi să-i iei locul. Mie mi-e indiferent cine va fi jertfit idolului.

— Eşti prea cinic, domnule Rosechamp, şopti Leicher. Dar dacă vei fi dumneata acela care va fi jertfit?

În mâinile locotenentului apăru ţeava unui revolver.

— Dacă acest revolver va pune capăt nelegiuirilor dumitale? şuieră Leicher.

Marssack încercă să se repeadă asupra tânărului ofiţer, dar acesta i-o luă înainte.

—Nicio mişcare, sergentule, dacă nu vrei să treci în rândul strămoşilor.

Rosechamp nu părea însă deloc impresionat de ameninţarea revolverului. Zâmbea la fel de dispreţuitor ca şi mai înainte.

— Eşti mult prea laş, locotenente Leicher, ca să ai îndrăzneala să apeşi pe trăgaci, spuse el. Ai fost întotdeauna slab. N-ai niciun pic de voinţă în tine. N-ai fost niciodată în stare să te ridici de ia masa de joc, deşi simţeai că trebuie s-o faci. N-ai fost vreodată capabil să duci măcar o singură acţiune Ia bun sfârşit. Te-am scos şi in noroi şi din mizerie ca să te îmbogăţesc. Te-am făcut om atunci când nu erai decât o cârpă.

— M-ai făcut complice, nu om!

— Numeşte-o cum vrei. Ţi-au plăcut întotdeauna titulaturile pompoase, dar n-ai ştiut să ţi le păstrezi. Nu! Iţi este mult prea greu să renunţi la mine. Ştii prea bine că fără Rosechamp nu te poţi îmbogăţi. Nu poţi obţine meteoritul de aur. Admiri voinţa mea de fier, ai nevoie de ea. In aceste condiţii, n-ai să mă împuşti! Aruncă de-ndată revolverul până ce nu mă înfurii I Dacă mă înfurii o să-ţi pară rău. Te voi biciui sau poate te voi jertfi şi

pe tine. Tu ştii că deşi sunt in bătaia revolverului tău, sunt mai puternic de o mie de ori decât tine. Aruncă, deci, revolverul chiar acum, dacă mai vrei să te iert.

Ca hipnotizat de privirea unui şarpe, Leicher asculta cu ochii holbaţi ceea ce îi spunea maiorul. Nu mai era in stare să facă nicio mişcare.

– Hai, azvârle jos revolverul, mai spuse o dată maiorul.

Moi, degetele locotenentului se desfăcură de pe patul revolverului şi arma căzu jos. Leicher se întoarse apoi brusc şi ieşi plângând din colibă.

Vrăjitorul care asistase la toată scena, scoase un ţipăt gutural şi înăuntru năvăli o ceată de pigmei. La un semn al lui. Piticii se repeziră asupra mea. Dar eram hotărât să nu mă predau atât de uşor. Din câţiva pumni bine plasaţi pigmeii se rostogoliră unii peste alţii. Încercai să fug din colibă, dar Marssack mă prinse şi-mi răsuci mâinile la spate. Acum pigmeii îndrăzniră să se apropie din nou şi să mă lege.

– Ai să dai socoteală de asta! l-am ameninţat eu pe Rosechamp.

Dar acesta se opri înaintea mea şi-mi răspunse nepăsător.

– Ţi-aminteşti ca în urmă cu câteva zile m-ai ameninţat cu revolverul şi m-ai batjocorit. Erau de fată subalternii mei şi opt negri. O astfel de ofensă nu se poate ierta.

L-am fulgerat cu privirea şi i-am spus printre dinţi.

– Eşti o bestie, Rosechamp!

Vinele de pe fruntea maiorului se umflară să se spargă. Scrâşni şi mă izbi plin de furie cu pumnul în obraz. Am căzut grămadă cu faţa însângerată.

Pigmeii mă ridicară în grabă şi mă duseră la

stâlpul de jertfă. Câteva funii trecute cu pricepere peste tot trupul mă imobilizară cu desăvârşire.

După ce am stat aproape două ore în această poziţie, sub razele fierbinţi ale soarelui ecuatorial, am leşinat şi m-am trezit abia seara...

CAPITOLUL XII
FANTOMA

Coliba lui Smith răsuna de hohote de râs. Larma era purtată până departe, tulburând liniştea satului adormit. Cei trei albi chefuiră împreună cu vrăjitorul. Dăduseră de aur, aveau puterea în mână, erau fericiţi. Iar eu trebuiam să-mi aştept sfârşitul. Ţintuit de stâlpul jertfelor îi dispreţuiam pe Rosechamp şi pe Marssack pentru cruzimea şi grosolănia lor, dar ei se dovediseră mai inteligenţi decât mine. Chiar bunul Mambo, simplul negru cu suflet de copil, se arătase mai prevăzător ca mine. Acum jungla îl ascundea, ferindu-l de răzbunarea lui Posechamp.

Naiv, înfumurat şi prost, aveam să pier în cazne groaznice, fără să-mi fi îndeplinit niciunul din visurile tinereşti care mă însufleţeau. Teribila taină ce învăluia tărâmul misterios pe care mă aflam avea să rămână nedezlegată. N-aveam să aflu niciodată cauzele care aduseseră la naşterea unei noi rase de pigmei. N-aveam să ştiu cum a fost posibil ca în mijlocul junglei ecuatoriale, cu arbori şi animale gigante, să apară o pădure pitică.

Acum, ultimele pregătiri pentru jertfirea mea erau pe sfârşite. În zori, pumnalul de sacrificiu avea să mi se înfigă adânc în gâtlej. Aveam sa mai rămân toată noaptea legat de stâlpul de cazne şi apoi apoi, totul avea să se sfârşească.

În spaţiul liber rămas între stâlp şi idol, pigmeii aprinseseră un foc şi se aşezaseră turceşte în jurul lui.

Pe cer, stelele prinseră sa pâlpâie una câte una", aprinse de un lampagiu nevăzut. Între ele, albă, tremurătoare, şi rece, crucea Sudului îşi trimetea chemarea care mânase corăbierii temerari către ţinuturile îngheţate ale Arcticii.

Eram sortit să mor zadarnic, lăsând un mister nedezlegat. Poate niciodată Rosechamp n-avea să comunice oamenilor de ştiinţă despre existenţa meteoritului şi a pigmeilor. Poate că niciodată geografii n-aveau să afle că în Congo există o junglă pitică.

Eu unul as fi renunţat bucuros la tot aurul din meteorit ca să pot face în schimb acea comunicare, să fiu în stare să descopăr cauza misterioasă care produsese uimitoarele transformări în structura oamenilor, plantelor şi animalelor.

O împunsătură de suliţă mă readuse la realitate. Un pigmeu dorise să se convingă că mai mişc, că n-am murit înainte de oficierea ceremonialului.

Nu puteam sa mai fac nimic pentru aceşti oameni. Aveam să mor într-un mod prostesc, nelăsând în urmă decât un trup care se va usca în grota unui meteorit, fără să putrezească, veacuri de-a rândul. De această soartă nu mă putea scăpa decât o minune!

Şi minunea se produse!

Pe neaşteptate pigmeii din jurul focului săriră în picioare şi-o luară la sănătoasa scoţând ţipete ascuţite de groază.

O mumie dintre cele aflate in grotă se desprinse din umbrele nopţii şi se apropie de foc. Obrazul alb, cârpele cu care îi erau înfăşurate picioarele uscate, mârâitul sinistru care-i ieşea din gura schimonosita

într-un rânjet fioros, semănau în jur o spaimă de nedescris.

Eu însumi mă întrebam daca nu cumva am halucinaţii.

Când şi ultimul pigmeu fugi de lângă foc, îngrozitoarea mumie se apropie de mine şi în clipa aceea auzii vocea blândă a lui Mambo.

— Eu sunt, master! Nu vă speriaţi I Am venit să vă scap!

Prietenul meu credincios, bunul şi devotatul Mambo îşi învinsese teama superstiţioasă ce i-o inspirau mumiile şi folosind cea mai năstruşnică deghizare pe care şi-o putea imagina cineva, venise să mă salveze. Vopseaua albă pentru faţă o găsise cu uşurinţă, iar cârpele învechite cu care îşi înfâşurase trupul le împrumutase chiar de la o mumie veritabilă.

Din două lovituri de suliţă, sforile cu care fusesem legat zăceau la pământ. O clipă mai târziu o luam la fugă spre jungla salvatoare.

Ne-am oprit nu departe de sat, într-un tufiş.

Eram slăbit şi amorţit din pricina orelor în care zăcusem nemişcat, legat de stâlpul caznelor. Efortul de a fugi pusese într-adevăr capăt ultimelor mele puteri. Acum stăteam trântit la pământ, abia mai trăgându-mi răsuflarea. Şi totuşi, conştiinţa primejdiei trezi în mine noi rezerve de energie. După ce câteva minute n-am fost în stare să mă mişc, în sfârşit mă ridicai şi-l întrebai pe Mambo.

– Şi acum ce facem?

– Fugim la grotă şi de-acolo la Bassoko, răspunse negrul cu aerul cel mai liniştit din lume, ca şi cum ar fi fost vorba de o simplă excursie de plăcere pe o şosea perfect asfaltată.

Dacă n-aş fi fost atât de îngrijorat cum eram, poate aş fi început să râd, dar gravitatea

momentului mă făcu să exclam înfuriat.

– Eşti nebun! Cum o să străbatem jungla complet neînarmaţi? Te credeam mai deştept, Mambo!

Negrul tăcu ruşinat. Ochii lui buni se întristară. Murmură:

– Mambo a făcut tot ce a putut. Mai mult nu ştie!

Poate că dacă ar fi strigat la mine, aruncându-mi în obraz că după ce mă smulsese din ghearele morţii, eu nu găsisem altceva mai bun de făcut decât să-i vorbesc grosolan şi să-l batjocoresc, m-ar fi durut mai puţin decât felul blând în care îmi răspunsese. Privirea lui ruşinată şi tristă mă rănea mai mult decât o palmă.

– Iartă-mă, Mambo, am şoptit eu, abia auzit. Eşti un prieten desăvârşit. Iţi voi fi totdeauna recunoscător!

Mambo zâmbi, arătându-şi dinţii care scânteiară în întuneric.

– Ar fi bine să putem pune mâna pe arme, spuse el. Dar cum să facem?

– Trebuie să ajungem la coliba lui Smith. Acolo se găsesc toate armele.

– Să ne furişăm chiar acum, propuse negrul. Cât timp piticii sunt zăpăciţi va fi mai uşor.

– Ai dreptate! Nu e o glumă ceea ce încercăm să facem, dar, oricum, merită. Nădăjduiesc că steaua norocului nu ne va părăsi nici de data asta.

Fără să-mi mai răspundă, Mambo o porni îndărăt către sat. Neobişnuitul său costum îl cam împiedica la mers, dar nu voia să-l lepede. Deghizarea în mumie mai putea să ne folosească.

Sărirăm gardul satului într-un loc mai întunecos, umbrit de câţiva palmieri şi începurăm să ne furişam de-a lungul lui. Luminate de flăcările focului, se vedeau siluetele pigmeilor încrucişându-se, alergând de colo-colo, fără niciun rost,

învălmăşindu-se şi încurcându-se unii pe alţii. Apariţia mumiei îi buimăcise complet, împiedicându-i sa ia vreo măsură împotriva fugii mele, pe care o socoteau cu totul supranaturală. Printre pigmei îi zăream pe Rosechamp şi pe Leicher, abia ţinându-se pe picioare. Maiorul se clătina ca un catarg de corabie pe o vreme de furtună şi probabil că încerca zadarnic să pună rânduială în haosul care cuprinsese satul.

Spre norocul nostru, era şi o noapte fără lună. Puteam să ne strecurăm nevăzuţi până la coliba lui Smith. Pc neaşteptate însă, câţiva pigmei ne ieşiră drept în faţă. Dând cu ochii de Mambo, în loc să se folosească de arme, o luară la fugă, smintiţi de spaimă.

Pigmeii cu care ne întâlnisem puteau să dea de veste prin sat că fantoma apăruse din nou şi era cu putinţă ca un războinic mai îndrăzneţ să se apropie de ea şi să recunoască în cumplita arătare pe hamalul fugit de cu zori.

Grăbirăm pasul şi din fericire ajunserăm nestingheriţi la colibă.

— Mambo rămâne afară, spuse bunul negru. Dacă vine cineva, îl sperie!

— Bine, încuviinţai eu. Mă întorc îndată cu armele.

Înăuntru însă, nu mă aştepta o surpriză prea plăcută. Aşezat la masă, cu obrazul sprijinit în pumni, uriaşul Marssack fuma plictisit o ţigară. Când mă văzu tresări, clipi de câteva ori, ca să se convingă probabil că nu are vedenii, iar apoi sări de la locul său strigând.

— S-a întors domnişorul! Ei bravo! Îmi pare foarte bine!

Acest acces de bucurie durǎ însă foarte puţin, pentru că o clipă mai târziu sergentul se şi repezi asupra mea. Nu i-am dat însă timpul să se

prăvălească cu trupul lui mătăhălos peste mine. Făcui o eschivă demnă de un campion şi gigantul nimeri cu toată puterea într-un perete, ceea ce produse un adevărat cutremur în micuţa colibă. Lemnăria pârii, acoperişul crăpă într-un mod primejdios, iar luminarea de seu care ardea într-un colţ fu cât p-aci să se stingă.

Contam pe faptul că şi Marssack era beat ca şi superiorul său. Altfel lupta dintre noi ar fi fost cu totul inegală, mai cu seamă că eu eram aproape epuizat de oboseală. Din nefericire însă mă înşelam. Sergentul era cât se poate de treaz. Conform obiceiului lor de a se îmbăta cu rândul, el băuse mai puţin decât Rosechamp. După ce se dezmetici din întâlnirea neaşteptată cu peretele, se năpusti din nou asupra mea.

In semiîntunericul colibei se încinse o luptă surdă. Amândoi tăceam căutând să găsim momentul cel mai potrivit ca să lovim necruţător.

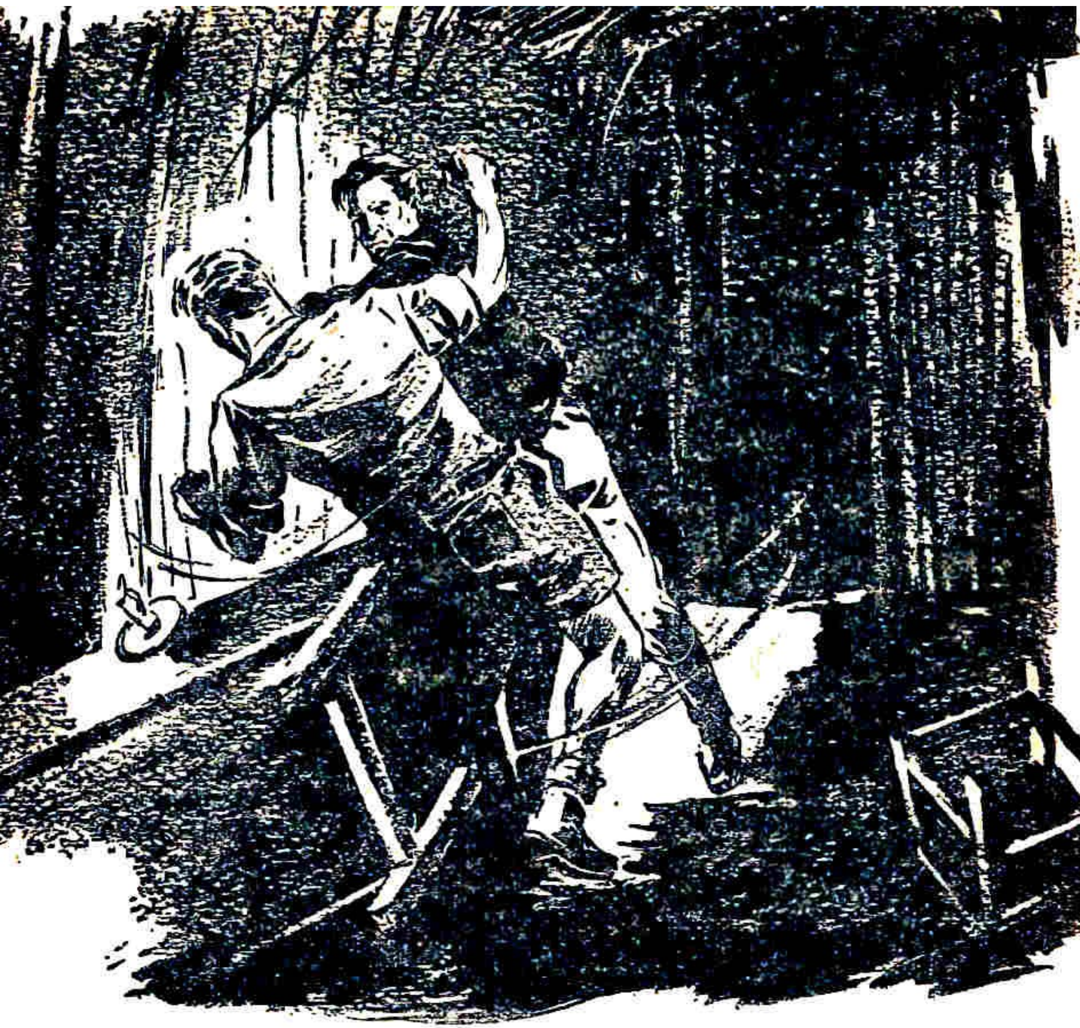
Îmi spuneam tot timpul că trebuie să fiu cât mai atent şi mai prevăzător, pentru că numai cu inteligenţa aş fi fost in stare să dobor un om de două ori mai greu şi mai puternic decât mine.

Lunecând din încleştarea braţelor sale şi izbutind să mă îndepărtez cu câţiva paşi de el, aşteptând un moment când îi găsii maxilarul descoperit, îmi făcui vânt şi ii repezii o directă care bufni înfundat în tăcerea colibei. Namila se clătină, dar nu se prăbuşi.

— Aha, îngeraşul ştie şi jocuri dintr-astea, mugi el înfuriat şi se aruncă din nou asupra mea. Dar eu nu mă mai aflam în acelaşi loc. Sărind iute, mă dădusem înlături şi Marssack nimeri din nou în perete.

Furia lui creştea. In ochi îi apăruseră o mulţime de vinişoare sângerii, iar respiraţia îi devenise şuierătoare. Acum nu-mi mai urmărea mişcările şi se repezea de fiecare dată orbeşte asupra mea.

In colibă se făcuse îngrozitor de cald. Mirosea a sudoare omenească, amestecată cu aburi de alcool. Capul îmi vâjâia, urechile uni ţiuiau. Limba mi-era

grea. Parcă se umflase. Simţeam că-mi vine rău. M-aş fi culcat la pământ, să mă odihnesc, să uit, să dorm! Totuşi, o voce lăuntrică îmi spunea că trebuie să rezist, să lupt, să înving!

Nu. Nu puteam sa încrucişez braţele şi să cad (a pământ, atâta timp cât mai simţeam sângele zvâcnindu-mi fierbinte prin vine.

Trebuia să fac ceva cât mai repede. Ceva care să mă descotorosească de duşmanul cumplit din faţa mea. Din clipă în clipă puteam să leşin sau să mă pomenesc cu Rosechamp.şi pigmeii intrând în colibă.

Folosind regulile clasice ale boxului englezesc, nu eram în stare în niciun caz să lichidez un uriaş ca Marssack. M-am gândit atunci la boxul franţuzesc, unde se loveşte şi cu picioarele. Într-adevăr, când Marssack se aruncă din nou către mine, în loc să mă învârtesc ca un titirez pe picioare, scăpându-i de sub pumni si blagoslovindu-l cu directe şi upercuturi, care nu prea dădeau rezultate, de astă dată îl izbii fulgerător cu vârful cizmei în pântec. Uriaşul se îndoi de durere, gemând ca o vită înjunghiată. Atunci i-am mai tras, cu toată puterea, un pumn sub bărbie. Efectul lui întrecu cele mai bune aşteptări. Marssack se rostogoli ca un sac de cărbuni şi nu se mai ridică de jos. Ţinea ochii închişi şi pe fată i se întipărise un zâmbet fericit cu şi cum ar fi fost cuprins de cele mai legănătoare visuri. Ţi-ar fi fost şi milă să-l trezeşti. Fără să mai aştept un arbitru care să numere până la zece ca să mă declare învingător, m-am repezit la lada de arme şi culegând de acolo tot ce mi-ar fi putut folosi, într-o clipă mă şi aflam lângă Mambo care mă aştepta afară, îngrijorat de întârzierea mea.

— Haidem!

Zburarăm până la gardul ce încingea satul şi, cu ultimele puteri. Îmi făcui vânt pe deasupra, pierzându-ne în bezna binecuvântată a junglei.

Eram însă hotărât ca ia primul prilej să mă întorc şi să lămuresc tainele care mă frământau. Acum însă trebuia să mă îndepărtez cât mai repede dacă nu voiam sa plătesc cu viaţa cea mai mică întârziere.

CAPITOLUL XIII
FUGA

Cine ar putea spune cât timp am fugit? Ceasurile şi chiar zilele îşi pierduseră înţelesul. Hăituiţi ca nişte fiare sălbatice, urmăriţi de răpăitul ameninţător al tobelor de război şi de paşii grăbiţi ai pigmeilor care ne căutau, bâjbâiam drumul prin jungla liliputană, mereu către nord, tot mai spre nord. Stârnite din bârlogurile lor, animalele pipernicite şi ciudate ni se împleticeau printre picioare. Aş fi vrut să mă opresc, să le studiez, să iau chiar câteva exemplare cu mine pentru ca în liniştea paşnică a laboratorului să pot desluşi taina lor, dar Mambo mă trăgea mereu înainte, până ce cădeam istovit şi înfometat în vreun tufiş.

Atâta timp cât m-am aflat în junglă pitică nici n-am avut timp să vânăm şi dumnezeu ştie cu ce ne hrăneam, în sfârşit, primii copaci giganţi ni se arătară privirilor, mândri şi cutezători. Intrasem în jungla adevărată. Acum nu se mai zăreau maimuţele pitice, nici lianele subţiri ca nişte viermi lungi şi verzi. Zvonul tam-tam- urilor se pierduse undeva, în depărtare. Eram salvaţi!

Mambo se întoarse cu faţa spre locurile de unde venisem şi ameninţând cu pumnul blestemă aprig

jungla pitică, prilejuitoare de atâtea nenorociri!

Ne mai pândeau destule primejdii, totuşi jungla ne păru u"i bulevard larg, asfaltat, cu lume multă, unde ne aflam în cea mai perfectă siguranţă.

Ne făcurăm socoteala că in cel mult o săptămână, mergând tot timpul spre nord, vom ajunge la Bassoko. Aceste planuri se dovediră însă fără temei In cea de-a şaptea zi nu dăduserăm încă peste nicio urmă omenească. Eram flămânzi şi istoviţi, hainele se prefăcuseră în zdrenţe, insectele ne chinuiau şi de nicăieri nu se ivea vreun semn că acest calvar avea să se sfârşească curând.

În cea de a noua zi, un loc ciudat, cu copaci tăiaţi şi pământ sterp ni se arăta ochilor.

— Pe aici au fost nu de mult oameni, spuse Mambo. Satul trebuie să fie pe undeva pe aproape.

Mambo nu se înşelase. Am recunoscut şi eu în acel pătrat de pământ, golaş şi trjst, semnele unei bătălii disperate între om şi junglă.

Am mers încă o zi mai veseli şi mai încrezători în steaua noastră norocoasă. Spre seară auzirăm zgomotul unui torent de apă.

– Trebuie să fie fluviul Congo, am strigat eu în culmea fericirii. Suntem salvaţi!

Ne repezirăm înainte, chiuind de bucurie. Dar mare ne fu mirarea când în loc de apa liniştită a fluviului, aşa cum o cunoscusem la Bassoko, în faţa ochilor ni se deschise priveliştea unei uriaşe căderi de apă. O cascadă se prăvălea de la mari înălţimi, spumegând şi mugind. Miliarde de stropii limpezi de cristal erau azvârliţi în aer. Razele soarelui ecuatorial străpungeau pulberea fină a picăturilor de apă risipite în aer şi se desfăceau într-un curcubeu strălucitor. Stâncile argintii încercau să ţină piept năvalei de lichid ca nişte ostaşi care, din tranşeele lor, se străduiesc să stăvilească o

furtunoasă şarjă de cavalerie. Un asalt se sfărâma cu zgomot de pieptul de granit şi îndată după el, un nou potop, parcă mai puternic, năvălea peste colţii de stâncă.

Aveau să treacă zeci şi sute de ani şi aceste pietre, rănite şi zdrenţuite, de pe urma necurmatelor bătălii cu apă, se vor lupta încă, necoborând steagul, ca o cetate asediată, dar care nu se predă.

Ne aflam la cascada Stanley. Greşisem drumul şi ne îndepărtasem de Bassoko cu nu mai puţin de 300 de kilometri.

Pe malul celălalt se zăreau acoperişurile caselor din micul orăşel Stanleyville, capătul liniei ferate de est, Stanleyville-Pontierville.

Acolo aveam să dăm în sfârşit de autorităţile belgiene. Dar aventurile noastre încă nu se sfârşiseră, iar nenumăratele taine abia aveau să se lămurească...

CAPITOLUL XIV
SE CUTREMURA PAMÂNTUL

Sergentul Muller avea sub conducerea sa 20 de soldaţi ai fortului din Stanleyville Era un omuleţ mic de stat, cu un început de chelie şi de burtă.

Tocmai se descălţase ca să-şi uşureze cât de cât teribila durere de picioare, când un soldat mă introduse în cancelaria sa. Sergentul mă ascultă cu un aer posomorit şi apoi mormăi scobindu-se în nas.

– Ziceţi că faceţi parte din expediţia domnului maior Rosechamp? Hârtii aveţi?

– Au rămas în satul pigmeilor.

– Pigmei? Care pigmei?

– Nu v-am explicat?

Muller mă privi cu nişte ochi gălbui, înecaţi in grăsime.

– Domnule, spuse el încruntându-se, nu sunt pus aici ca să ascult glume. Ceea ce-mi povesteşti dumneata despre pitici şi despre aurul căzut din cer sunt basme bune de istorisit copiilor. Eu n-am timp de ele şi nici nu mă interesează.

– Dar nu-i niciun basm. Este numai adevărul adevărat. O comoară nepreţuită, un meteorit de aur se găseşte pe teritoriul tribului Mantuşari.

– Şi unde-i acum domnul maior Rosechamp?

– A devenit căpetenia tribului!

Sergentul holbă la mine nişte ochi spălăciţi, mai-mai să mă înghită. Apoi spuse tărăgănat, vrând să pară cât mai calm.

– Spui că maiorul Rosechamp a devenit şeful unui trib de pigmei! Bravo! Altceva n-ai mai ştiut să scorneşti? Dar, tu spune-mi dacă dânsul e mare căpetenie, dumneata de ce ai fugit?

– Am fugit pentru că voia să mă jertfească marelui idol.

Muller îşi ieşi din răbdări. Sprâncenele i se zburliră dându-i un aer mai mult comic decât fioros.

– Pină ce vom dovedi care-i adevărul în această afacere, rosti el înfuriat, pentru orice eventualitate, te arestez. La urma urmei eşti ori nebun de legat, ori un aventurier primejdios. În ambele cazuri, închisoarea este binevenită.

Spunând aceasta, Muller agită un clopoţel care se afla pe birou. In încăpere intrară doi subalterni care cu siguranţă că m-ar fi arestat dacă în clipa aceea o explozie formidabilă urmata de un cutremur n-ar fi zguduit fortul din temelii.

Căzurăm toţi grămadă, unul peste altul. O fulgerare de lumină mai puternică decât cea strălucitoare a soarelui în plină zi ne orbi pe toţi. Un

zgomot înfricoşător, lung, persistent, făcea să credem ca se petrece un adevărat cataclism. Bubuituri de sute de ori mai puternice decât sunetele tunetului celei mai înverşunate furtuni ne zguduiau timpanele.

Abia după câteva minute izbutirăm să ne ridicăm în picioare, fără ca teribilul cutremur să ne răstoarne din nou la podea. Ne repezirăm cu toţii la fereastră să vedem ce se întâmplă afară.

În stradă oamenii strigau îngroziţi arătând cu mâna spre junglă. La mare depărtare, în pădure se ridica o trombă uriaşă de fura şi flăcări. O lumină aurie, purpurie, violetă, cenuşie şi albastră împodobea pe margini trâmba neagră ca păcura.

Nu peste multă vreme aerul se întunecă şi un miros de ars ne năpădi nările. Pe străzi, pe acoperişurile caselor, în curţi, începu să cadă o cenuşă fierbinte.

După cum am aflat mai târziu, institutele seismografice din cele mai îndepărtate ţări înregistraseră puternicul cutremur produs in inima Africii. Chiar şi aparatele mai puţin sensibile, tot indicaseră o oscilaţie remarcabilă în scoarţa pământească. Ciudat era însă faptul că semnele care prevestesc de obicei cutremurele, micile oscilaţii incipiente, nu se produseseră, cutremurul manifestându-se de la început cu maximum de intensitate.

Abia a doua zi, când ploaia de cenuşă încetă şi cerul se mai limpezi, oraşul păru mai liniştit. Oamenii îşi reluară vechile ocupaţii şi viaţa începu să se scurgă normai.

Grozav de tulburat de tot ceea ce se întâmplase, Muller se arătă mult mai binevoitor faţă de mine. Astfel îşi aminti că are un ziar vechi în care sunt fotografiaţi toţi membrii expediţiei Rosechamp. Îmi

ceru să mă spăl, să mă pieptăn şi să-mi dau degrabă jos barba de patriarh, care-mi schimba complet fizionomia, vrând să facă o confruntare cu fotografia din ziar. M-am executat de îndată cu multă plăcere. Curat, ras proaspăt, parcă întinerisem. Muller se uită îndelung la mine şi la fotografie, apoi dădu din cap şi spuse plin de gravitate...

— E în regulă, se pare că dumneata eşti!

— Domnule, am spus eu la fel de pătruns de seriozitatea momentului, vă asigur că eu sunt!

După ce m-am odihnit o zi, am pornit însoţit de Mambo şi de un detaşament de 10 soldaţi înarmaţi până în dinţi, înapoi spre tribul Mantuşari.

Ştiam că voi avea de înfruntat mânia lui Rosechamp, ale cărui planuri voiam să le dezvălui. Nu mă îndoiam ca şi pigmeii aveau să mă primească destul de neprietenos. Dar puţin îmi păsa.

Călătoria durâ mai puţine zile decât atunci când o făcusem în doi, cu Mambo. Pe măsură ce ne apropiam însă de teritoriul pigmeilor, întâlneam tot mai des copaci pârjoliţi, ierburi arse, animale moarte, iar acolo unde am fi trebuit să dăm în sfârşit de jungla pitică, înaintea ochilor ni se înfăţişa un pustiu trist, lipsit de orico urmă de viaţă. Niciun arbore, niciun fir de iarbă pe o vastă întindere carbonizată. In clipa aceea am avut simţământul că pot dezlega taina. Începeam să bănui cauza misterului care transformase plante, oameni şi animale în pitici. Aveam credinţa că pot lămuri şi cum se produsese cumplita explozie care ştersese de pe faţa păinântului o lume ciudată, lăsând în urmă un deşert nu mai puţin ciudat.

Era începutul unui şir lung de frământări, al căror rezultat îl văd abia azi.

EPILOG

M-am despărţit de Mambo într-o dimineaţă cu soare de jăratec şi cer străveziu. Părăseam continentul negru pentru a nu-l mai revedea niciodată.

Mambo se uita la mine cu ochii lui copilăroşi împăienjeniţi de tristeţe. Şi eu suferearn că mă despart de acest om curajos şi cinstit, cu care trecusem prin nenumărate primejdii. Mă obişnuisem cu el şi aveam să simt în curând lipsa unui prieten atât de devotat cum ştia să fie bunul negru.

— Mambo, nu vrei să vii totuşi cu mine? Aş avea tocmai banii pentru vapor, iar la Bruxelles ne-om descurca noi.

— Ce să fac eu in Europa, master?

— În primul rând să înveţi. Eu am să te ajut. Îndată după ce predăm rezultatele expediţiei la Societatea de geografie, ne întoarcem la mine în România.

— Master le vede pe toate prea uşor.

— Deloc, Mambo, deloc! Crede-mă, mi-ai fi de mare folos. Gândeşte-te, eşti singurul martor, în afară de mine, care a văzut tot ce s-a petrecut în Congo. Mărturia ta ar întregi declaraţiile mele. Nu uita că s-ar putea să asiste oameni care să nu dea crezare spuselor mele.

— Cine nu-l va crede pe master, zâmbi negrul trist, o să-l creadă şi mai puţin pe Mambo. Master

uită că Mambo e negru. Zuluşii sunt robi, aici în Africa. Dar în Europa, cum va fi? Mai rău.

– Te-ai simţit vreodată rob alături ne mine? Nu ţi-am arătat toată prietenia?

– Master şi Ferney sunt altfel de albi. În lume sunt puţini ca ei.

– Ba sunt foarte mulţi! Am protestat eu.

– Se poate! Răspunse negrul blând, deşi se vedea bine că se îndoieşte de spusele mele. Apoi adăugă.

– Ţara lui Mambo este Africa Cu hârtiile care i le-a dat master Mambo se poate întoarce la trib. Nimeni n-o să mai îndrăznească să-l închirieze. Acum Mambo e mai bătrân, ştie să lupte! Şeful tribului o să plece din sat. Fraţii lui Mambo şi Mambo o să-l facă să plece! Mambo a jurat asta!

Un fulger se aprinse în ochii bravului negru. Am înţeles că hotărârea lui este nestrămutată, că niciodată nu mă va urma în Europa. I-am strâns mâinile, l-am îmbrăţişat îndelung şi ştergându-mi pe furiş o lacrimă, am urcat grăbit pasarela vasului care avea să mă ducă în Europa.

Sirena a sunat prelung. Motoarele au început să duduie. Elicele s-au învârtit de câteva ori şi încet, tras de un remorcher, vasul s-a pus in mişcare.

Eram departe, când pe ţărm încă se mai zărea neclintită silueta înaltă şi mândră a prietenului meu.

*

Întors la Bruxelles, am încercat să fac o comunicare ştiinţifică la Societatea de geografie. Voiam să împărtăşesc oamenilor de ştiinţă tot ce

văzusem. Socoteam că voi produce vâlvă mare. Se întâmplă însă cu totul altminteri. Mi se interzise să-mi ţin conferinţa.

Savanţii belgieni se purtară cu mine exact ca sergentul Mulier din Stanleyville, adică nu crezură o iotă din tot ce le povesteam.

— Basme! Exclamau unii.

— Poveşti vânătoreşti! adăugau alţii.

Numai Bernard Eisler, bunul şi miopul meu coleg, mă crezu şi alergă cu mine pretutindeni ca să obţină tipărirea comunicării mele. Dar oriunde mergeam găseam uşile închise.

Un bătrân profesor de cosmogonie, după ce mă ascultă, îmi spuse sentenţios, scărpinându-şi chelia.

— Imaginaţia dumitale întrece limitele bunei cuviinţe. Nici navigatorii secolului al XVI-lea n-au mai îndrăznit să povestească năzdrăvănii dintr-astea.

Preşedintele Societăţii de geografie mă acuză, nici mai mult nici mai puţin, că voiam să cuceresc o glorie nemeritată şi de aceea inventasem toată povestea cu pigmeii şi meteoritul ca să-mi creez o aureolă de erou.

Curând, după întoarcerea mea in Belgia, un cunoscut profesor anunţă o conferinţă despre „Marele cutremur de pământ care zguduise Africa centrală".

Bineînţeles că m-am dus şi eu la conferinţă. Sala gemea de lume. După ce-şi şterse fruntea de sudoare şt bău im pahar cu apa, cunoscutul profesor începu un lung pomelnic ai tuturor cutremurelor şi erupţiilor vulcanice mai cunoscute, descrise in istorie. Odată încheiat acest pomelnic, profesorul dădu şi câteva amănunte sumare asupra catastrofei dm Congo, după care conchise cu o voce patetică:

— Cumplitul fenomen teluric care a zdruncinat inima Africii n-a fost altceva decât o uriaşă erupţie a unui vulcan care a pârjolit, a distrus şi a acoperit cu lavă un teritoriu întins, prefăcându-i într-un pustiu.

După ce aplauzele conteniră, am cerut cuvântul şi eu. Conferenţiarul fu nevoit să mi-l acorde. Am urcat Ia tribună. Găsisem în sfârşit prilejul să dezvălui tot ce aveam pe inimă.

— Distinsul meu coleg, începui eu, afirmă că un vulcan ar fi erupt pe neaşteptate in Congo, dând naştere unei catastrofe puţin obişnuite. Îmi pare rău că trebuie să-l contrazic, dar eu am fost acolo, în Africa. Am fost chiar martor ocular al teribilului fenomen.

La auzul cuvintelor mele, o rumoare vie se stârni în public. Produsesem senzaţie! Ridicându-mi glasul deasupra zgomotului din sală am exclamat:

— Nimic nu ne dovedeşte c-ar exista vreun vulcan în acea regiune! Putem căuta oricât şi nu vom da peste niciun centimetru da lavă. De crater nici nu mai vorbesc. Nu 1-a văzut şi nici nu-l va vedea nimeni!

Rumoarea creştea. De abia mi se auzea vocea, totuşi, continuam să vorbesc şi eram bucuros c-o fac.

— In Congo, în afara exploziei, pentru că domnilor sunt convins c-a fost o explozie şi nu un cutremur sau o erupţie vulcanică, s-au mai produs o seamă de fenomene tot atât de ciudate pe care eu nu mă pot opri să nu le pun în legătură unele cu altele. Am văzut cu ochii mei o junglă pitică populată de pigmei, am văzut legendarul meteorit de aur. Aceste patru date ale ecuaţiei, meteoritul, pigmeii, jungla pitică şi în sfârşit formidabila explozie nu se pot despărţi între ele. Rămâne oamenilor de ştiinţă

să stabilească exact care este legătura dintre ele. Eu voi încerca acum să vă expun observaţiile mele personale:

– Dar cine eşti dumneata! Mă întrerupse furios conferenţiarul.

– Sunt Ion Spineanu, membru al expediţiei Rosechamp în Africa şi singurul ei supravieţuitor.

O linişte mormântală cuprinse sala, apoi se auzi din nou vocea conferenţiarului. Vorbea repede şi ascuţit, încât făcea impresia că latră. Totuşi, efectul intervenţiei sale fu covârşitor.

– Domnilor, zbieră conferenţiarul. Acest om care a avut îndrăzneala să urce la tribuna noastră, nu este altceva decât un impostor şi un calomniator primejdios. Deşi străin, i s-a făcut marca cinste de a fi trimis în Africa ca însoţitor al expediţiei Societăţii belgiene regale de geografie. Nesocotind această cinste şi fiind mult prea laş ca să aibă îndrăzneala să se aventureze în pădurea virgină, el a dezertat cu primul prilej, lăsându-i pe cei trei curajoşi exploratori să-şi continue singuri expediţia şi să-şi găsească moartea în îngrozitoarea catastrofă vulcanică, Întorcându-se în Belgia, acest individ primejdios a încercat pe toate drumurile să ponegrească memoria nepătată a bravului ofiţer belgian, maiorul Alfred Rosechamp, afirmând, printre altele, că acesta ar fi ajuns şef de trib şi că l-ar fi dat pe el, Spineanu, pradă canibalilor.

Oratorul tăcu o clipa ca să lase vreme celor din sală să cântărească greutatea acuzaţiei mele „calomnioase" şi apoi tună cu o voce răsunătoare.

– Domnilor, vă propun ca după ce îl vom huidui pe acest calomniator gonindu-l clin sală, să păstrăm un minut de reculegere pentru memoria bravilor exploratori căzuţi eroic în jungla africană, servind cu cinste şi devotament coroana regală a

Belgiei!

O furtună de huiduieli, fluierături, blesteme îngrozitoare şi pumni ridicaţi se stârni în sală. Părea că un vânt de nebunie suflase peste spectatori. Toţi se agitau, ţipau, se certau care să pună întâi mâna pe mine şi să mă pedepsească pentru gravele insulte aduse unui erou naţional. Dacă Bernard Eisler nu m-ar fi tras repede afară pe o uşă laterală, probabil că aş fi fost făcut una cu pământul.

După câteva zile sosi o scrisoare din patrie prin care un prieten mă anunţa că tatăl meu murise.

Sfârşise în braţele prietenului meu, căruia îi şoptise în ultima clipă:

— Să-i spui lui Ion că am murit cu numele lui pe buze. Îmi pare râu că acum nu este aici, lâgă mine, dar nădăjduiesc că descoperirile pe care le face departe in Africa, îi vor aduce multă fericire.

Nu. Călătoria nu-mi adusese fericire. Dimpotrivă, eram scârbit şi descurajat, arzând de dor să mă întorc în patrie, să vărs o lacrimă pe mormântul bătrânului meu părinte.

Am lăsat în plata domnului lucrarea de diplomă şi am revenii în tară, renunţând să mă mai lupt cu somităţile universitare belgiene.

Pustiul Bisstung avea să fie încă mulţi ani învăluit în mister.

Astăzi nu-mi pare rău că, în urmă cu patruzeci de ani, la Bruxelles, n-am publicat nicio comunicare. Dezvoltarea ulterioară a ştiinţei a confirmat multe din ipotezele mele, iar pe altele le-a infirmat, astfel că astăzi mă găsesc în posesia unui material mult mai bogat despre Bissiung decât atunci când am părăsit Africa.

După părerea mea, valoarea incalculabilă a meteoritului nu consta în cantitatea de aur pe care o conţinea în nucleu. Alături de aur trebuie să se fi

aflat şi multe metale radioactive, care fiind foarte grele au căzut şi ele în centrul meteoritului. Proporţia acestor elemente în meteorit era, cred, foarte ridicată. Astfel, îmi explic cum de au fost în stare să influenţeze dezvoltarea faunei şi florei pe o rază însemnată.

Radiaţiile lor neobişnuit de puternice au oprit creşterea celulelor, au stăvilit şi au modificat reproducţia, au creat, într-un cuvânt, generaţii de mon tri.

Eu însă merg cu îndrăzneală şi mai departe.

Ştiinţa a dovedit că pe toate corpurile cereşti nu există un singur element care să nu se afle şi pe pământ. Dar condiţiile de existentă ale elementelor chimice pe corpurile cereşti se deosebesc mult faţă de condiţiile de pe pământ. Astfel, elementele din soare sunt in mare măsură lipsite de învelişurile lor electronice.

Eu presupun că şi elementele radioactive din meteorit se aflau într-o altă stare de agregare decât aceea în care se află în mod obişnuit pe pământ.

Această ipoteză îmi explică atât puternicele radiaţii, cât şi formidabila explozie care a prefăcut jungla într-un pustiu carbonizat.

Fără să cunosc cauzele exacte care au produs explozia, pot presupune că dinamita sau alte substanţe explozive introduse de Rosechamp în nucleul meteoritului au apropiat brusc între ele două blocuri radioactive. Ca urmare a acestui contact brusc, ambele blocuri au explodat dezintegrându-se şi eliminând o cantitate uriaşă de căldură, împreună cu nenumărate radiaţii primejdioase, care toate la un loc au produs catastrofa din junglă.

Cine ştie? Poate dacă Rosechamp nu ar fi fost mânat orbeşte de goana după aur şi aş fi putut

studia meteoritul, groaznica tragedie ar fi fost evitată, iar oamenii de ştiinţă ai lumii, chemaţi acolo, ar fi putut cerceta bogatele rezerve de metale radioactive şi ar fi descoperit, poate, cu un ceas mai devreme taina smulgerii energiei din atom.

Rămâne ca cercetătorii viitorului, poate chiar tu sau poate alţii, să dovedească dacă toate aceste ipoteze ale mele au fost juste sau nu. Dar ei trebuie să se grăbească, pentru că bănuiesc că astăzi jungla a şi învins pustiul, iar împărăţia verde se întinde şi pe fostul teritoriu al tribului Mantuşari.

Pipa profesorului se stinsese de mult. Afară, ploaia încetase şi luna se uita la noi, prin fereastra cabinetului de lucru, vestindu-ne că miezul nopţii trecuse de mai bine de două ceasuri.

Coridoarele, amfiteatrele, laboratoarele erau pustii. Rămăsesem singuri în toată clădirea.

Am plecat spre casă împreună. Ajungând în faţa locuinţei profesorului, el îmi strânse mâna şi uitându-se în ochii mei spuse încet:

— Să nu povesteşti la nimeni ce-ai auzit. E o istorie veche, uitată, care pe mine m-a durut mult şi despre care n-aş vrea să se afle... Poate mai târziu...

Spineanu descuie uşa şi strângându-mi încă o dată mâna, intră în casă.

Mi se făcu frig. Mi-am ridicat gulerul hainei şi am colindat vreme îndelungată pe străzi, fără nicio ţintă. Eram tulburat şi un sentiment de nelinişte nu-mi dădea pace.

Ajuns acasă, m-am aşezat la masa de scris, cuprins de înfrigurare şi nu m-am ridicat de-acolo, până ce n-am trecut pe hârtie toată povestirea profesorului...

Astăzi, când se împlinesc trei ani de când Ion Spinsanu a închis ochii pentru totdeauna, socotesc că îmi îndeplinesc o datorie dând tiparului acel manuscris. Vreau ca cele ştiute de mine să fie aflate şi ce alţii.

S F Â R Ş I T